

vestnik

Letnik XXI.

Celovec, petek, 13. maj 1966

Štev. 19 (1250)

Bratsko srečanje

Slovencev
iz Italije in Avstrije

V nedeljo se bomo zbrali na bratskem srečanju Slovencev iz Italije in Avstrije, zbrali na prireditvi, ki bo kot skupna kulturna manifestacija odraz žive povezave slovenskega ljudstva obeh dežel, kjer živi slovenska narodna manjšina.

Že leta 1950 smo se Slovenci iz obeh dežel zbrali na veliki skupni prireditvi, na »Dnevu slovenske kulture« v Trstu, ki je bil edinstveno doživetje za vse udeležence. Takrat je bila izražena pobuda za stalne take stike, ki pa jih žal ni bilo mogoče uresničiti, čeprav je ostala želja na obeh straneh živa skozi vsa leta. Šele lani ob obisku naših pevcev v Trstu, kjer so nastopili v novem slovenskem Kulturnem domu, je dobila ta zamisel spet realnejše oblike in tako bo v nedeljo končno le prišlo do ponovnega srečanja koroških Slovencev z brati iz sosedne Italije.

● Nedeljsko srečanje bo dokaz povezanosti obeh skupin, ki živita kot manjšini v podobnih pogojih. Tako v Italiji kot v Avstriji se Slovenci zavestno vključujejo v politično in družbeno dogajanje v državi, katere državljani smo. Pri tem pa hočemo ostati zvesti narodu in materinemu jeziku, zato se v splošnem procesu demokratizacije na vseh področjih borimo tudi za narodno enakopravnost kot pogoj nadaljnjega obstoja in razvoja našega življa.

● Nedeljsko srečanje bo izraz skupnega kulturnega hotenja in manifestacija kulturne dejavnosti Slovencev na obrobju slovenskega narodnega ozemlja. V tem smislu bo prireditev izpoved skupne volje Slovencev iz Italije in Avstrije, da smo in bomo ostali živ del slovenskega naroda, povezani z njim v skupnem gojenju in razvijanju slovenske kulture.

● Nedeljsko srečanje pa bo tudi demonstracija posredovalne vloge manjšin. Če pomislimo, kako bogato je tradicionalno sodelovanje med Koroško in Furlanijo-Juljsko krajino, potem je toliko bolj razumljivo, da se srečajo iz teh pokrajin ljudje istega jezika, katerim gre kot pripadnikom manjšin še posebna vloga in naloga pri ustvarjanju mirnega sožitja med sosednimi narodi in deželami.

Spričo vsega tega se bomo v nedeljo v čim večjem številu zbrali na bratskem srečanju Slovencev iz Italije in Avstrije!

Slovinci iz Zile, Roža in Podjunel

V nedeljo 15. maja 1966 ob pol tretji uri popoldne se bomo zbrali na

bratskem srečanju Slovencev iz Italije in Avstrije

ki bo na Breznikovem camping-prostoru v Spodnjih Vinarah ob Zablatniškem jezeru.

Sodelovali bodo slovenski moški in mešani pevski zbori iz Italije in Koroške, skupno okoli 450 pevk in pevcev, ki bodo izvajali bogat pevski spored. Poleg tega bo nastopila tudi godba ravninskih železarjev, medtem ko se bo ravninski slikar Franc Boštjan predstavil s slikami, ki jih je prejšnji mesec z velikim uspehom razstavljal v Pliberku.

Ta prireditev bo doslej največja skupna kulturna manifestacija Slovencev v Italiji in Avstriji, s katero bomo izpričali živo povezanost vseh Slovencev v zamejstvu.

Poskrbljeno je, da bo prireditev lahko nemoteno potekala ob vsakem vremenu.

Slovenska prosvetna zveza

Kongres socialističnih strank

zavzel stališče
k mednarodnim problemom

Kakor smo v našem listu že kratko poročali, je v Stockholmu zasedel deseti kongres Socialistične internacionale, na katerem se je zbralo 170 delegatov iz 54 držav sveta. Delo kongresa je vodil predsednik Socialistične stranke Avstrije dr. Bruno Pittermann, ki je bil ponovno izvoljen za predsednika Socialistične internacionale.

V štiridnevni razpravi so za-

Prijateljski odnosi MED SLOVENIJO IN ŠTAJERSKO

Na povabilo Štajerskega deželnega glavarja Josefa Krainerja je ob koncu prejšnjega tedna bivala na uradnem obisku na Štajerskem veččlanska delegacija izvršnega sveta SR Slovenije. V delegaciji, ki jo je vodil predsednik IS Janko Smole, so bili člani izvršnega sveta Rudi Čačinovič, Mirko Jamar in Mirko Zlender ter podpredsednik komisije za mejna vprašanja Boris Trampuž.

V razgovorih na sedežu štajerske deželne vlade je bilo z obeh strani poudarjeno zadovoljstvo, da se sodelovanje med obema sosednima deželama uspešno razvija v duhu dobrega sosedstva in prijateljstva. Hkrati so bile izražene konkretne želje, kako bi to sodelovanje v bodoče še razširili in poglobili. Predsednik Smole je deželnega glavarja Krainerja in njegove sodelavce povabil na obisk v Slovenijo.

Med svojim bivanjem na Štajerskem so si gostje iz Slovenije ogledali razna gospodarska podjetja, graški sejem in druge zanimivosti.

stopniki socialističnih strank obravnavali tudi pereča mednarodna vprašanja ter ob zaključku sprejeli vrsto resolucij k posameznim problemom. Ena teh resolucij se nanaša na vprašanje LR Kitajske in so zastopniki socialističnih strank zahtevali, da je treba LR Kitajsko takoj sprejeti v Organizacijo Združenih narodov ter v njen Varnostni svet. Kongres je pozval socialistične stranke, naj se za uresničitev te zahteve zavzamejo z vsemi močmi, ker bi članstvo Kitajske v OZN bistveno okrepilo svetovno organizacijo.

Glede vietnamskega vprašanja je kongres zahteval takojšnjo ukinitve vseh sovražnosti, medtem ko naj bi o bodoči usodi Vietnamu razpravljala posebna konferenca, pri kateri bi morale sodelovati vse prizadete sile, torej tudi vietnamsko osvobodilno gibanje, predvsem pa mora imeti vietnamsko ljudstvo možnost, da samo odloča o svoji bodočnosti. Udeleženci kongresa so se izrekli za zopetno združitev Vietnamu, ki bi mu morali priznati status nevtralne države, iz katere bi morali umakniti vse tuje čete in vojaška oporišča.

S posebno resolucijo je kongres obsodil politiko kolonializma in rasne diskriminacije. Kolonializem je treba dokončno zatreti s pomočjo Združenih narodov, na socialistične stranke pa je bil naslovljen poziv, naj se z vsemi močmi borijo za odstranitev sedanjega rasističnega režima v Južni Rodeziji, ki ga mora zamenjati večinska vlada Afričanov. Posebej je kongres obsodil Južno Afriko, Španijo in Portugalsko, ki nenehno zatirajo osnovne svoboščine in pravice človeštva.

Tudi med ameriškim ljudstvom odpor proti vmešavanju Amerike v notranje zadeve Vietnamu

Čim dalj se nadaljuje in zaostrojuje vojna v Vietnamu, tem bolj narašča širina po svetu odpor proti ameriškemu vmešavanju v notranje zadeve Vietnamu. Pred leti, ko je Amerika neposredno posegla v vietnamsko dogajanje, je bilo še

precej držav, ki so brezpogojno podpirale načrte Washingtona. Toda danes se je njihovo število že nevarno skrčilo, kajti mednarodna javnost spriču grozodejstev ameriških vojakov v Vietnamu noče več verjeti zagotovilom Amerike, da na vietnamskem bojišču »brani svobodo in demokracijo«. Zadnji dogodki namreč vedno bolj razgaljajo pravo ozadje ameriške intervencije: za vsako ceno obdržati na oblasti režim, ki bi proti volji lastnega ljudstva poslušno izpolnjeval povelja iz Washingtona.

Do tega spoznanja v vedno večji meri prihaja tudi ameriško ljudstvo, med katerim se nevarno širi nezadovoljstvo z vladno politiko. Množice se demonstracije širom po Ameriki zgovorno pričajo o zaskrbljenosti in razpoloženju Američanov, ki odločno zahtevajo konec vojne v Vietnamu. Pa tudi v vodilnih političnih krogih narašča odpor proti vladi, kakor dokazujejo izjave številnih visokih funkcionarjev.

O stališču, ki ga v vietnamskem vprašanju zavzema predsednik zunanjepolitičnega odbora ameriškega senata Fulbright, smo v našem listu že večkrat poročali. Poleg nje spada med najbolj odločne nasprotnike ameriškega vmešavanja v vietnamske zadeve senator Way-

ner Morse, ki je pred dnevi zelo značilno izjavil, da je ameriška vlada napravila za komuniste mnogo več ljudi kot vsaka druga sila sveta. »Le prečestokrat prispeva Amerika h temu, da pridejo na oblast desnoekstremistični tirani, ki zatrejo vsako svobodo. To prakticira tako v Vietnamu kakor tudi v Latinski Ameriki.«

Zelo ostro je kritiziral vlado tudi senator Ernest Gruening. Dejal je, da je sicer zelo boleče priznati, da je napadalec v Vietnamu — Amerika. »Toda mi smo vsiljivci, ki smo se vmešali v zadeve vietnamskega ljudstva. Prišli smo iz drugega dela sveta in pri tem kršili svečane pogodbenne obveznosti, kajti z intervencijo v Vietnamu Amerika ni kršila le listino Združenih narodov, marveč tudi določila južnoazijskega obrambnega pakta SEATO.« Zahteval je, da je treba najti »pametno rešitev« in tako napraviti konec ubijanju v Vietnamu.

Kljub temu pa odločilni krogi v Washingtonu, gluhi za proteste mednarodne in domače javnosti, nočejo prenehati s svojo pogubno politiko, marveč nadaljujejo zločinsko vojno proti vietnamskemu ljudstvu. Kdo more potem še verjeti, da se Amerika »iskreno prizadeva« za mir in pravičnost na svetu?

Koroški Slovenci novi vladi

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem in Narodni svet koroških Slovencev sta na seji skupnega koordinacijskega odbora dne 10. maja 1966 temeljito pregledala trenutni položaj slovenske manjšine na Koroškem. Pri tem je bilo ugotovljeno, da obe osrednji organizaciji koroških Slovencev nikakor ne zanika dosedanjih prizadevanj zvezne vlade, da bi bila uresničena določila državne pogodbe v zaščito manjšin in da bi se za manjšinsko vprašanje dosegla znosna rešitev. Hkrati pa obe organizaciji opozarjata, da so ostala nerešena še mnoga vprašanja, ki zadevajo bistvena življenjska področja slovenske narodne skupine.

Tozadevno je bila na zvezno vlado v roke kanclerja dr. Josefa Klause naslovljena vloga, kjer je rečeno, da se je reševanje manjšinskih vprašanj v sodelovanju s prizadeto manjšino izkazalo za pravilno. Zato koroški Slovenci zveznemu kanclerju predlagajo, naj bi se pogovori s predstavniki slovenske manjšine spet obnovili in nadaljevali.

Hkrati sta Zveza slovenskih organizacij na Koroškem in Narodni svet koroških Slovencev naslovila pismo na prejšnjega zunanjega ministra dr. Bruna Kreiskega ter se mu zahvalila za njegovo pobudo in njegovo prizadevanje, da bi bila odprta vprašanja rešena v neposrednem stiku z zastopniki manjšine ter predstavniki dežele in države.

Vloga na zvezno vlado je bila v prepisu poslana tudi zunanjemu ministru in koroškemu deželnemu glavarju in vednost.

VELIKE PROSLAVE OBLETNICE ZMAGE

V mnogih državah so bile tudi ob letošnji obletnici zmage nad nacistično Nemčijo velike proslave, na katerih so se spomnili zgodovinskih dogodkov pred 21 leti, ko se je s kapitulacijo Nemčije končala druga svetovna vojna in so narodi Evrope spet zadihali v svobodi, priporjeni z ogromnimi žrtvami v večletnem junaškem boju proti fašizmu.

Posebno slovesno so obletnico zmage slavili v socialističnih državah, katerih narodi so v minuli vojni doprinesli največje žrtve. Na prireditvi v Moskvi je govoril sovjetski obrambni minister Malinovski, ki je ugotovil, da se Zahodna Nemčija tudi danes še ni odpovedala politiki, katere je izzvala drugo svetovno vojno. Ostro je kritiziral zahodnonemški militarizem in poudaril, da je bomska vlada v zadnjem desetletju porabila za vojaške namene dvakrat toliko sredstev kot nacistična Nemčija pred drugo svetovno vojno. Hkrati je očital Ameriki, da si je s svojimi zločinskimi vojaškimi akcijami v Vietnamu nakopala neizbrisno sramoto.

Obletnico dneva zmage so slovesno proslavili tudi po vsej Franciji. Osrednja proslava je bila v Parizu pri Slavoloku zmage, kjer je predsednik de Gaulle položil venec na grob neznanega junaka, pregledal enote vojske in sprejel čestitke predstavnikov diplomatskega zbora zaveznških držav.

Tudi v Vzhodni Nemčiji so proslavili obletnico osvoboditve Nemčije izpod fašizma. Na enega največjih spomenikov v Evropi v berlinskem parku Treptow, kjer je pokopanih okoli 9000 sovjetskih vojakov, padlih v bojih za Berlin, so položili številne vence.

V Pragi je na proslavi govoril češkoslovaški obrambni minister Lomsky, ki je obtožil Ameriko, da nosi odgovornost za poslabšanje mednarodnega položaja. V odgovor na nedavne izjave zahodnonemškega kanclerja Erharda, da želi Zahodna Nemčija mir, pa je dejal, da ni mogoče soditi na podlagi besed marveč izključno na podlagi dejanj, ki pa trenutno v Zahodni Nemčiji niso izraz iskrene želje po miru in varnosti v Evropi.

DVAJSET LET PODRŽAVLJENE INDUSTRIJE:

Podržavljena industrija krepi gospodarsko moč države

Letos mineva 20 let, odkar je stopil v veljavo prvi zakon o podržavljenju industrije v Avstriji. 26. julija 1946 je avstrijski parlament sklenil zvezni zakon o podržavljenju, s katerim je bila podržavljena vrsta industrijskih podjetij, ki zaradi vojne in njenih posledic niso bila v stanju, da bi se sama od sebe obnovila in začela s proizvodnjo. Z istim zakonom so bile podržavljene tudi glavne banke in sicer Creditanstalt-Bankverein, Österreichische Länderbank in Österreichisches Credit-Institut. Zakonu iz leta 1946 je sledil 26. 3. 1947 drugi zakon o podržavljenju, s katerim je bilo podržavljeno avstrijsko elektrogospodarstvo.

V soboto je bila v zvezi z 20-letnico podržavljenja na Dunaju odprta razstava, ki prikazuje razvoj podržavljene industrije v prvih 20 letih in njen sedanji položaj v avstrijskem gospodarstvu. Razstava pod naslovom „20 let podržavljene industrije“ kaže, da je podržavljena industrija lani zaposlovala 123.000 delojemalcev in da je njena proizvodna vrednost znašala 28,5 milijarde šilingov.

Razstavo sta odprla zvezni prezident Jonas in vicekancler dr. Bock, v katerega pristojnost podržavljenja industrija spada, dokler, ne bo po zakonu o razdelitvi kompetenc v vladi prenešana v zvezno ministrstvo za promet.

V svojem nagovoru je zvezni prezident Jonas dejal, da trenutno podržavljena industrija za turizmom donša Avstriji največ deviz. Njen donos v devizah je od 1,5 milijarde šilingov leta 1950 narasel na skoraj 10 milijard šilingov leta 1964. Brez prispevka republike kot lastnika so podržavljena podjetja v tem času investirala 21 milijard šilingov in s tem po vrednosti pomnožila lastnino države. Spričo tega je treba priznati, je dejal zvezni prezident, da so bili zakoni o podržavljenju pravilni in da so omogočili izgradnjo hudo razdejanega avstrijskega gospodarstva po drugi svetovni vojni. Uspehi podržavljenih podjetij dokazujejo, da v Avstriji ne sme biti nasprotij med družbenogospodarskimi in privatnogospodarskimi podjetji, marveč mora vladati edino-le konstruktivno sodelovanje v okviru celokupnega gospodarstva.

Pomen zakonov o podržavljenju je priznal tudi vicekancler dr. Bock, ko je dejal, da je bil zakon iz leta 1946 predpogoj za

neobhodno potrebni prenos teh podjetij v avstrijsko last. Brez prenosa v last republike nikoli ne bi bilo mogoče spraviti ta podjetja tako daleč, da bi služila avstrijskim gospodarskim koristim. Zaključno se je vicekancler dr. Bock pridružil socialističnemu kon-

ceptu koordinacije in koncentracije proizvodnih načrtov podržavljenih podjetij, ker razvoj proizvodnje v svetovnem gospodarstvu jasno kaže, da tudi v Avstriji ni mogoče zanemarjati reševanja potrebe industrijske kooperacije v malem in v velikem.

Spričo take izjave vicekanclerja dr. Bocka je zelo zanimivo, kako bo ÖVP v praksi rešila napovedano reorganizacijo podržavljene industrije. Kakor zaenkrat izgleda, stranka glede tega vprašanja še koleba, ker je v njenih vrstah prišlo medtem do dokajšnjih nasprotij glede zasedbe položajev v Industrijsko-upravni akcijski družbi (Ivag), ki naj bi po njenih napovedih upravljala podržavljeno industrijo. Dokler pa si ÖVP o tem ni na jasnem in edina, skoraj ne more parlamentu predložiti osnutka zakona o njeni ustanovitvi.

Za podražitvijo bencina podražitev železnice

Kakor vsa znamenja kažejo, bo vlada že v kratkem sprožila nov val podražitev. Parlamentu je že predložila osnutek zakona, po katerem hoče s 1. junijem na bencin, nafto in kurilno olje nabiti nov, tako imenovan zvezni davek na mineralna olja v višini 20 grošev na liter. Medtem se je tudi zvedelo, da namerava ministrstvo za promet poleg zvišanja poštinskih tarif železnice zvišati tudi tarife za blagovni promet. Ker hočejo poleg tega tudi družbe mineralnih olj podražiti bencin in nafto za 10 grošev pri litru, je neizogibno da bo tem podražitvam investicijskega blaga ter tarif podjetij, ki se

Dohodki zveznega davka na mineralna olja bodo po predlogu ÖVP prišli v celoti v korist upravi zveznih cest. V prihodnjih 10 letih bo zvezni davek na mineralna olja, ki ga hoče ÖVP uveljaviti, prinesel državi za gradnjo cest dodatnih 6 milijard šilingov, letos pa računajo z zneskom 450 milijonov šilingov. Od tega zneska hoče ÖVP zveznim deželam in občinam letos dodeliti izjemoma 75 milijonov šilingov, 375 milijonov šilingov pa porabiti za gradnjo avtocest in državnih cest. Zvezne

dežele, na katere po kilometrih odpade 25 % cestnega omrežja, in občine, na katere odpade 65 %, so od tega donosa skupno zahtevale polovico, torej 225 milijonov šilingov, ker z dosedanjimi sredstvi iz splošnega davka na mineralna olja potrebo po gradnji in vzdrževanju občinskih in deželnih cest ne morejo kriti. Tudi od teh sredstev odpade 26 % na republiko, 64 % na zvezne dežele in le 10 odst. na občine.

Podražitev železnice je napovedana s 1. julijem. Medtem ko je napovedano, da se bodo poštne tarife v povprečju podražile za 30 odst., je zadnje čase tudi že govora o občutni podražitvi tarif za prevoz blaga. Kakor so koncem tedna pisali navadno dobro obveščeni časopisi, bo zvišanje tarif znašalo za drobne navadne, pospešene in ekspresne pošiljke 38 do 44 %, za ločeno blago (Sperrgut) 50 do 200 %, za vagonске pošiljke pa v povprečju 5 %.

V JUGOSLAVIJI:

Do leta 1970 nadaljnjih 5000 km sodobnih cest

V Jugoslaviji se dobro zavedajo, da so sodobne ceste eden bistvenih pogojev uspešnega gospodarstva. Zaradi zaostalosti in gospodarske nerazvitenosti predvojne Jugoslavije so bile tudi njene ceste v slabem stanju. Zato že vsa povojna leta vlagajo ogromna sredstva v izgradnjo in modernizacijo cestnega omrežja. V desetletju 1946—1955 so sodobno uredili 4800 km cest, v desetletju 1956—1965 pa so s sodobnim cestiščem opremili nadaljnjih 7200 km cest. V 20 letih po drugi svetovni vojni so torej skupno uredili 12.000 km cest, kar predstavlja približno 17 odstotkov celokupnega jugoslovanskega cestnega omrežja.

Sedanji načrt družbenogospodarskega razvoja Jugoslavije, ki velja za obdobje 1966—1970, predvideva modernizacijo nadaljnjih 5000 km cestnega omrežja. V tem načrtu je zapopadeno predvsem dograditev Jadranske magistrale med Belim poljem in Ivankogradom ter naprej do Kosove Mitrovice. Dokončana bo tudi Ibarska cesta med Kraljevim, Kosovo Mitrovico in Skopjem. S tem bo Jadranska magistrala spojena z avtocesto „Bratsvo in enotnost“, ki teče od Ljubljane v Zagreb in Beograd naprej do južne jugoslovanske meje. V prihodnjih 5 letih bo na tej cesti urejen tudi obvoz Beograda.

V Bosni, ki ima sorazmerno najmanj sodobnih cest, bo v kratkem dokončana cesta med Travnikom in Jajcem, za njo pa cesta Županja—Opuzen in Opuzen—Mekovič. V teku dveh let bo dograjena cesta Županja—Brčko—Tuzla. Po uresničitvi tega načrta bo v Jugoslaviji treba urediti še okoli 60 tisoč kilometrov cest za sodobni promet. Njihova ureditev bo vendar enostavnejša, ker bodo medtem glavne žile cestnega prometa že dograjene, kar bo bistveno olajšalo izgradnjo in ureditev preostalih cest.

Opozicija zahteva v parlamentu:

Olajšave v obdavčenju delavcev in nameščencev

Socialistični poslanci so v sredo predložili parlamentu osnutek zakona o olajšavah na področju meznega davka. Po tem osnutku naj bi bil davka prosti letni znesek za 13. in 14. plačo ter druge posebne doklade zvišan od 2600 na 3500 šilingov, pribitki za nadure pa naj bi bili meznega davka dolga oproščeni. V zvezi s podražitvijo bencina naj bi se tudi pavšala za motorna vozila zvišala od sedanjih 208 na 312 šilingov mesečno.

Nadalje naj bi bila višina davka prostih prispevkov za zavarovanje, vplačila pri stanovanjskih zadrukah in hranilnicah itd. za delojemalce zvišana od sedanjih 7000 na 10.000 šilingov, za vsakega družinskega člana pa od 1000 na 3000 šilingov. Poleg tega zahtevajo socialisti tudi zvišanje davka prostih poklicnih izdatkov (Werbungs-

kosten) na 4212 šilingov letno ter uvedbo davka prostih posebnih izdatkov do višine 1872 šilingov. Davka prosti znesek za ustanovitev lastnega gospodinjstva naj bi bil zvišan od letno 2496 na 9984 šilingov.

Taj prvi stopnji davčnih olajšav, ki bi delavcem in nameščencem pripomogel do zvišanja realnih zaslužkov najmanj 50 šilingov mesečno, naj bi pozneje sledila še druga stopnja olajšav.

Istočasno so socialisti parlamentu predložili tudi osnutek zakona za boljše štipendiranje študentov. V svojem osnutku socialisti zahtevajo zvišanje štipendij od sedanjih 10 tisoč na 12.000 šilingov na leto. Za študente, ki ne stanujejo v kraju svojega študija, zahtevajo nadaljnje zvišanje štipendij za 40 odst. Istočasno se zavzemajo za olajšave glede obveznosti povračila štipendij in za olajšave postopka za dodelitev štipendij.

Obljube in dejanja

V vladni izjavi 20. aprila je med gospodarska vprašanja, ki jih boče vlada v bližnji bodočnosti rešiti, kancler Klaus na eno izmed prvih mest postavil ukrepe olajšave na področju meznega in dohodninskega davka. Medtem ko podražitev bencina sploh ni omenil, je podražitev železnice postavil na zadnje mesto. Že v prvih 14 dneh po vladni izjavi je vendar finančni minister pomaknil obljubo davčnih olajšav na zadnje mesto vladnega gospodarskega programa. Dejal je namreč, da o njih zaenkrat sploh ne more biti govora in da niti ne more reči, kdaj ga bo mogoče uveljaviti.

Tako je bila ta obljuba brez krščanske vesti in sramežljivosti odložena, če že ne črtana iz vladnega programa. Vlada jo je zamenjala s svojimi predlogi za podražitev cestnega in železniškega prometa. Tem podražitvam bodo sledile nadaljnje podražitve, kajti industrija in trgovina prav gotovo ne bosta vladi na ljubo prevzeli breme podraženih transportov blaga, marveč jih bosta tudi tokrat prevzeli na potrošnike, na delavce in nameščence ter na kmečke ljudi.

Vlada in z njo ÖVP, ki jo predstavlja, sta s tem dali prvo poskušnjo pojmovanja »krščanskih načel« stabilizacije cen in kupne moči šilinga. Njena dejanja so že v prvem mesecu prišla v popolno protislovje z obljubami. To ne potrjuje le zgornji primer, marveč močno skrčena sredstva za pospeševanje kmetijstva po zelenem načrtu. Jeseni je minister za kmetijstvo zahteval v ta namen 800 milijonov šilingov, sedaj jih bo dobil le 580 milijonov, torej za 70 milijonov manj kot lani, ko je s proračunom že razpolagala vladna koalicija. Vlada in ÖVP pa hočeta zveznim deželam in občinam poleg vsega še omejiti proračunske prispevke za vzdrževanje bolnišnic ter za gradnjo šol in cest.

Zamorec je svojo dolžnost opravil, zamorec lahko gre! ÖVP se v odnosu do svojih volivcev dosledno ravna po tem pregovoru. Ne zanima jo, če koga boli glava, ker jo je pri volitvah volil. Takih volivcev, ki jih sedaj glava boli, pa ni malo in jih bo gotovo vedno več.

POŠIROKEM SVETU

DUNAJ. — Prihodnji teden bo odpotoval zvezni prezident Franz Jonas na večdnevni uradni obisk v Anglijo, kjer bo gost angleške kraljice Elizabete. Tako v avstrijskih kot angleških vladnih krogih pripisujejo temu obisku velik pomen za nadaljnjo poglobitev odnosov med obema državama.

PEKING. — LR Kitajska je v ponedeljek preizkusila svojo prvo vodikovo bombo in se tako uvrstila poleg Amerike, Anglije in Sovjetske zveze v krog držav, ki razpolagajo s tem strašnim orožjem. V mednarodni javnosti je vest o tej eksploziji izzvala živahno komentiranje in so si strokovnjaki edini v mnenju, da je zabeležila LR Kitajska v zadnjih letih izreden razvoj svoje znanosti in tehnike. Ameriški krogi so izjavili, da bo imela eksplozija kitajske vodikove bombe „izredno resne posledice“ za mednarodni položaj, medtem ko je bila na Kitajskem objavljena slovesna izjava, da Kitajska pod nobenim pogojem ne bo kot prva uporabila atomskega orožja, kajli kitajsko ljudstvo je iskreno prepričano, da nikdar ne bo prišlo do jedrske vojne.

KAIRO. — Te dni biva na uradnem obisku v Združenih arabskih republikah predsednik sovjetske vlade Aleksej Kosigin, katerega spremlja veččlanska delegacija političnih in gospodarskih strokovnjakov. To je hkrati prvi uradni obisk v inozemstvu, odkar je Kosigin leta 1964 postal predsednik sovjetske vlade. Razgovori med Kosiginom in Naserjem obsegajo v prvi vrsti vprašanja odnosov med obema državama, prav tako pa tudi razne mednarodne probleme, z ozirom na trenutni položaj v svetu.

TEL AVIV. — Med nedavnim obiskom bivšega zahodnonemškega kanclerja Adenauera v Izraelu je prišlo do ponovnih protinemških demonstracij, s katerimi je izraelsko ljudstvo opozorilo nemškega politika na zločine, ki jih je nemški nacizem zagrešil nad Židi in drugimi narodi.

PARIZ. — Francija ne smatra za nesodobno le politiko Atlantskega pakta v Zahodni Evropi, marveč se hoče izločiti tudi iz vseh drugih „zavezništov“, ki so bila svojočasno ustanovljena proti vzhodnim državam. Tako je vlada v Parizu sporočila, da Francija ne bo sodelovala na letošnjih vojaških manevrih južnoazijskega pakta SEATO, ki bi se morali prihodnji teden začeti v vodah južno od Kitajske. Svojo udeležbo pri teh manevrih je odpovedal tudi Pakistan.

VARSAVA. — Ob obležitvi kapitulacije nacistične Nemčije je poljski zunanji minister Rapsacki ponovno izjavil, da so poljske zahodne meje dejstvo, o katerem ne more več biti pogojen. S sklepi poljske konference — je dejal poljski minister — naj bi bil izkoreninjen nemški imperializem in militarizem, toda v Zahodni Nemčiji ti sklepi še niso bili izvedeni, medtem ko v Vzhodni Nemčiji vladajo miroljubne sile in je bil nemški imperializem enkrat za vselej odstranjen s poljskih zahodnih mej.

CELOVEC. — Ob otvoritvi nove ljudske šole v Bistrici ob Dravi je deželni glavar Hans Sima poudaril, da je bilo na Koroškem po letu 1945 zgrajenih že 72 novih ljudskih šol s skupno 355 razredi; nadaljnjih 97 novih razredov je bilo ustvarjenih z dograditvijo in 59 razredov s pregradnjo starih šolskih poslopij. Skupno je bilo torej urejenih 521 novih razredov, katerih gradbeni stroški so znašali okoli 250 milijonov šilingov. Kljub temu pa potrebujejo koroške ljudske šole še nadaljnjih 368 razredov, katerih gradnja bi zahtevala kakih 300 milijonov šilingov.

ZENEVA. — Razoročitelna konferenca v Zenezi se je spet znašla v slepi ulici. Ker trenutno ni izgledov, da bi na pogajanjih dosegli kakršenkoli napredek, je bila konferenca preložena za pet tednov in se bo znova sestala šele 14. junija.

SAIGON. — Ameriško vojno letalstvo v Vietnamu je izvedlo napad na glavni stan vietnamskega osvobodilnega gibanja. V poročilu o tem napadu so celo Američani sami priznali, da so uporabljali strupene pline, čeprav je vojskovanje s kemičnimi sredstvi izrecno prepovedano in v smislu Zenevske konvencije obsojeno kot zločin proti človeštvu.

DUNAJ. — Zvezni prezident Jonas je v terek na Dunaju slovesno otvoril doslej največje mednarodno konferenco strokovnjakov za raziskovanje vesolja, na kateri sodelujejo delegacije iz vseh delov sveta.

PRETORIA. — Južnoafriški rasistični režim je obsodil znanega borca za pravice črnskega prebivalstva Abrahama Fishera na dosmrtno ječo, ker je pred sodiščem večkrat zastopal domačine, ki so bili obtoženi sodelovanja v boju proti rasni diskriminaciji.

BEograd. — Jugoslavija pripravlja daljnosežne olajšave za potovanje svojih državljanov v inozemstvo. Jugoslovanski polni listi naj bi imeli veljavno deset namesto sedanjih dveh let, viza pa naj bi veljala za neomejeno število potovanj. V doglednem času pa namerava vizo za potovanja v tujino sploh odpraviti.

BRUSELJ. — Dober zgled avstrijski vladi, kako je treba nastopiti proti stalnim podražitvam, je dala zdaj belgijska vlada. Da bi zaustavila podražitve, je izdelala poseben načrt, po katerem bo na eni strani zmanjšala zasluge veletrgovcev, na drugi strani pa odpravila prometni davek pri številnih vrstah potrošnega blaga.

HOBART. — Vodja avstralske laburistične opozicije Arthur Calwell je izjavil, da bi laburistična stranka, če bi prišla na oblast, umaknila avstralske čete iz Vietnama, kjer se skupaj z ameriški vojski bojujejo proti vietnamskemu ljudstvu. Predlagal je, naj bi po vsej Avstraliji organizirali proteste in demonstracije proti pošiljanju avstralskih vojakov v Vietnam.

BERLIN. — Bivši svetovalec prajšnjega ameriškega predsednika Kennedyja Theodore Sorensen je na predavanju v zahodnem Berlinu izjavil, da bi tudi najmanjša pravica sodelovanja Zahodne Nemčije pri skupni atomski oborožitvi povzročila zaskrbljenost pri sosednjih državah in tako onemogočila zapetno združitve Nemčije. Zato naj bi se Zahodna Nemčija za vse čase odpovedala atomskemu orožju. Poleg tega je Sorensen mnenja, da Nemčija nikdar več ne bo dosegla svojih predvajnih mej na vzhodu, morče mora do tega vprašanja zavzeti realistično stališče ter s poglobljenimi političnimi, kulturnimi in gospodarskimi stiki prispevati k procesu sprave med Vzhodom in Zahodom.

Ferdinand Wedenig

SEDEMESESTLETNIK

Bivši deželni glavar Ferdinand Wedenig je v torek praznoval svoj sedemdesetletni življenjski jubilej. Ob tej priložnosti je bil deležen številnih čestitk najvišjih predstavnikov republike in zveznih dežel, deželno vodstvo SPO pa je svojega dolgoletnega predsednika na predvečer počastilo s slavnostjo na svojem sedežu.

Z Wedenigom je slavila 70-letni življenjski jubilej osebnost, ki je bistveno pripomogla k izoblikovanju sodobne podobe koroške dežele. V 18 letih, ko je bil deželni glavar, se je na Koroškem veliko izboljšalo. Izboljšal se je gospodarski in socialni položaj, ker je Wedenig znal ubrati v deželi pot združevanja in sodelovanja vseh političnih sil. To pa je pripomoglo tudi do živahne kulturne dejavnosti.

Posebne pomena pa so Wedenigove zasluge za pomiritev odnosov med obema narodnostima skupinama v deželi, njegova toleranca do manjšine in njegova prizadevanja za prijateljsko sodelovanje Koroške s Slovenijo in Videmsko pokrajino oz. sedanjo Furlanijo-Julijsko krajino. Prav na teh področjih je Wedenig kot politik pokazal državno- in mednarodnopolitični format.

Številnim čestitkam ob njegovem življenjskem jubileju se pridružuje tudi koroški Slovenci.

OB OBLETNICI OSVOBODITVE:

Svečanost pred spomenikom žrtev za Avstrijo

V nedeljo dopoldne so se ob obletnici osvoboditve Avstrije pred spomenikom žrtev za Avstrijo na celovškem glavnem pokopališču zbrali predstavniki deželne vlade, koroških oblasti in celovškega magistrata, da se skupno z antifašističnimi združenji poklonijo spominu žrtev za osvoboditev Avstrije. Spominski govor je imel bivši deželni glavar Ferdinand Wedenig. Po govoru so številne delegacije položile svoje vence pred spomenik.

V A B I L O

Mladinska skupina in pevski zbor prosvetnega društva „Bilka“ iz Bilčova bodo v četrtek 19. maja ob pol tretji uri popoldne v farni dvorani v Št. Ilju ob Dravi ponovili

PROSLAVO MATERINSKEGA DNEVA

in se ob tej priložnosti predstavili z deklamacijami, petjem in igro

Sirota Jerica

Dijaki Državne gimnazije za Slovence priredijo v nedeljo 22. maja 1966 ob 14.30 uri v Delavski zbornici v Celovcu

A K A D E M I J O

z nastopom vseh šolskih zborov, godbe in recitacijami. Vstopnice dobite v šolski pisarni.

Vsi prisrčno vabljeni
Ravnateljstvo

V A B I L O

Slovensko prosvetno društvo Svoboda v Logi vasi vabi na

PEVSKI KONCERT

v soboto 21. maja ob osmih zvečer v dvorani gostilne Marica v Logi vasi.

Koncert bo izvajal pevski zbor KUD „Ivan Cankar“ iz Sv. Duha pri Škofji Loki.

K O L E D A R

Petek, 13. maj: Sarvaci
Sobota, 14. maj: Bonifacij
Nedelja, 15. maj: Zofija
Ponedeljek, 16. maj: Janez Nep.
Torek, 17. maj: Bruno
Sreda, 18. maj: Erik
Četrtek, 19. maj: Vnebohod

Dokaz iskrenega sosedstva na meji

V četrtek minulega tedna zvečer je bil postavljen nov primer dobre in iskrenega sosedstva na meji. Ta dan je v večernih urah v Dravogradu izbruhnil požar, ki bi lahko postal usoden za ves stari del trga. Ključ „na pomoč“, ki je prišel iz Dravograda tudi v Labot, so se takoj odzvali tamkajšnji gasilci in pohiteli na kraj požara ter ga pomagali zadušiti.

V večernih urah tega dne je prišlo v Dravogradu goreti poslopje nekdanje pošte. Kmalu se je pokazalo, da bodo zublji požara zajeli okoliška poslopja in da je zaradi tega v nevarnosti celotni stari del Dravograda. V tej stiski je šel iz Dravograda klic po pomoči na vse strani in tudi čez mejo v sosedni Labot. Labotska požarna bramba s 14 gasilci in modernimi gasilskimi vozovi pod poveljstvom načelnika Johanna Goleza je bila ena iz

med prvih na mestu požara in je že pol ure po obvestilu iz Dravograda pomagala gasiti. Skupno je gasilo 17 požarnih bramb z okoli 200 gasilci, ki jim je uspelo, da so škodo požara omejili na okroglo milijon šilingov. Pogorelo je 6 stanovanj in 2 mizarski delavnici.

Primer iskrenega sosedstva med Dravogradom in Labotom je nadaljnjše potrdilo življenjsko važnega pomena maloobmejnega prameta, mirnega sožitja in prijateljskega sodelovanja na meji.

„Danica“ na Dolenjskem

Marljivi pevski zbor SPD „Danica“ iz Št. Vida v Podjuni je zadnjo soboto in nedeljo v kroniko svojih koncertov priložil nov list svoje poštvalnosti. Za koncerti v Železni Kapli, na Jezerskem in v Črni, kjer je v zadnjih treh tednih sodeloval v pevskem zboru „France Pasterk-Lenart“, se je v teh dneh pod vodstvom svojega zborovodilja Hanzija Kežarja podal na Dolenjsko, kjer je v soboto zvečer na povabilo turističnega društva priredil v Novem mestu koncert. Naslednji dan je bil s koncertom gost okteta v Šentjernej na Dolenjskem.

V obeh krajih je bil njegov bogati in pestri spored pesmi deležen obilega priznanja poslušalcev, ki

Galicija

Franc in Katarina Hribernik sta pred kratkim praznovala svojo sedemdesetletnico. Dolgo sta živela kot drvar in dninarica v Homelšah, kjer sta s skromnim življenjem prihranila toliko, da sta si v Galiciji kupila hišico in jo uredila v prikupni domek ob vznožju galicijskega klanca.

Njun sin Jože je v borbah z nemško vojsko 9. maja 1945 pri Kotmari vasi izgubil nogo, nakar je kot partizanski invalid več let živel v Sloveniji. Sedaj je zaposlen pri podjetju Pagitz v Celovcu, narodno pa se uveljavlja v Zvezi koroških partizanov, kjer je član glavnega odbora.

Hribernikovima slavlencema ob lepem skupnem življenjskem jubileju prisrčno čestitamo tudi v imenu uredništva Slovenskega vestnika, ker sodita med zveste naročnike našega lista. Čestitke združujemo z željo, da bi na svojem lepem domu preživela še mnogo srečnih in zadovoljnih let skupnega življenja.

LANI NA KOROŠKEM:

Velika škoda vsled požarov

Po poročilu, ki je bilo pred kratkim podano na seji deželne komisije za preprečevanje požarov, je lani škoda, ki so jo na Koroškem povzročili požari, močno narasla. Pri 686 požarih, od katerih je prišlo lani v deželi, so ugotovili škodo v skupnem obsegu 43,2 milijona šilingov. Pri enakem številu požarov leta 1964 je škoda znašala le 28 milijonov šilingov.

Močni porast požarov škode gre v prvi vrsti na račun 9 velikih požarov, kjer je nastala skupna škoda v višini 11 milijonov šilingov. Največ škoda pa je nastala pri požarih na kmetijskih poslopih. Škoda, ki je pri teh požarih nastala, predstavlja skupno vrednost 31,5 milijona šilingov, kar predstavlja 73 % skupne škode, čeprav je odpadlo na kmetijske objekte le 49 % vseh požarov. Ta močna udeležba kmetijstva na požarih in predvsem na skupni škodi kaže, da so na podeželju pogoji za varnost pred požari še dokaj pomanjkljivi in da tudi še manjka pripomočkov za uspešno gašenje požarov.

Zanimiv je bil v poročilu tudi pregled vzrokov požarov. Največ požarov je nastalo zaradi pokvarjenih dimnikov, peči in štedilnikov, vsled

so zasedli dvorani. K uspehu koncertov so poleg ubranega petja prispevali pesnik Valentin Polanšek s svojimi verzmi povezave ter lepi novi kroji pevk in pevcev.

Na svoji poti so „Dančani“ obiskali še Kostanjevico ter samostan Pleterje, kjer so si ogledali muzej narodnoosvobodilne borbe. S šentjernejkim oktetom pa so sklenili prijateljstvo in ga povabili na koncert na Koroško.

Materinski dan ob Ravšovem jezeru

Slovensko prosvetno društvo „Zvezda“ v Hodišah je letošnji materinski dan proslavilo s pevskim koncertom v idiličnem zatíšju Ravšovega jezera. Tam se je zbralo okoliško prebivalstvo, da skupno s svojimi mamicami proslavi njihov dan z lepimi pesmimi in s prijetno družabnostjo.

Obojega je bilo deležno v zvrhani meri. S svojimi pesmimi so mame in njihove sivojce pozdravili in navdušili pevski zbori prosvetnih društev iz Hodiš, Škofič in Loge vasi pod vodstvom Follija Pavliča, Toneta Umeka in Hanzija Aichholzerja. Slavnostno obe-

S tradicionalnega zbora partizanskih kurirjev

V soboto in nedeljo je Zveza koroških partizanov sodelovala v Trziču na proslavi osvoboditve in na tradicionalnem desetem zboru partizanskih kurirjev Slovenije. Koroške udeležence je vodil predsednik ZKP Karel Prušnik-Gašper. Po sprejemu kurirjev s strani mladine v Trziču so se koroški udeleženci podali v Jelen-dol, kjer je član glavnega odbora ZKP Franci Kropivnik položil venec na grob svojega očeta Feliksa Male iz selskega Kota, ki je tukaj padel kot partizan. Šolska mladina je pod vodstvom učiteljice Vere Primožič spomin padlih borcev počastila z lepimi recitacijami in pesmimi.

česar je izbruhnilo 98 požarov. Nadaljnji najbolj pogosti vzrok požarov so bile poškodovane električne naprave, vsled česar je prišlo do 73 požarov. 35 požarov so povzročili otroci, ki so se igrali z vžigalicami. Razmeroma nizko pa je bilo lani število požarov, ki jih je povzročila strela; zaradi udara strele je nastalo le 19 požarov.

ZA RAFINERIJO V PODJUNI:

Koroška delegacija pri zvezni vladi

Koroška deželna vlada je na svoji seji v torek obravnavala tudi vprašanje ustanovitve rafinerije mineralnih olj v Podjuni, do katere naj bi prišlo v zvezi z gradnjo naftovoda Trst-Dunaj. Deželna vlada je s priznanjem vzela na znanje dosedanja prizadevanja deželnega glavarja Sima in soglasno poudarila potrebo in nujnost, da bo rafinerija ustanovljena v Podjuni in ne na Štajerskem, za kar se posebej poteguje tamkajšnja deželna vlada.

Končno je koroška deželna vlada sklenila, da bo poslala k zvezni vladi delegacijo, v kateri bodo zastopani vladni predstavniki vseh treh strank, poleg tega pa še združenje industrialcev, sindikalna zveza, zbornica obrtnega gospodarstva in delavska zbornica ter deželni poslanci Podjune Lubas, Mayrhofer in Silla. Na čelo delegacije je deželna vlada postavila deželnega glavarja Simo, njen namen pa je, da zvezni vladi še enkrat predloži nujnost ustanovitve rafinerije v Podjuni.

Letovanje naših otrok na Jadranu

Letos bo letovala le ena skupina otrok iz Koroške na morju. Točen čas bomo še sporočili.

Starši, ki želijo poslati otroke na letovanje, naj vložijo pismo no prošnjo, iz katere mora biti razvidno: ime, poklic in naslov staršev, ime otroka in izjava, če je že kdaj bil na letovanju in kolikokrat. Tej prošnji je treba priložiti:

- zadnje šolsko spričevalo,
- priporočilo krajevne prosvetne ali združne organizacije,
- osebno izkaznico otroka s sliko in
- režijski prispevek v znesku šil. 250

in vse skupaj poslati nepreključno do najkasneje 31. maja 1966 na naslov: Počitniška kolonija, Gasometergasse 10/I, 9020 Celovec - Klagenfurt. Tudi za primer, da kdo v tem roku ne more preskrbeti vseh potrebnih dokumentov, mora otroka v tem času vsaj prijaviti. Po 31. maju ne sprejememo nobene prijave več.

Posebej opozarjamo, da posameznih dokumentov ne prevzame mo in da velja za prijavljenega šele otrok, za katerega so bili hkrati oddani vsi navedeni dokumenti.

Za vsakega otroka je treba oddati tudi zdravniško spričevalo, ki pa ne sme biti izstavljeno prej kot 10 dni pred odhodom skupine na letovanje. Iz zdravniškega spričevala mora biti razvidno, da je za otroka letovanje na morju priporočljivo. Šele ko prejmemo to zdravniško spričevalo, velja otrok za dokončno prijavljenega.

Za osebno izkaznico otroka velja le izkaznica (Personalausweis), ki jo izstavi okrajno glavarstvo, ali pa potni list. Za otroke z osebnimi izkaznicami je potrebna tudi izjava (v nemščini) očeta oz. zakonitega zastopnika, da se strinja s potovanjem otroka v inozemstvo.

Za letovanje pridejo v poštev le otroci v starosti od 9 do 14 let, pri čemer imajo prednost otroci, ki še niso bili na letovanju. Otroci, ki so bili že tri- ali večkrat na letovanju, bodo upoštevani samo v primeru, da bo še kakšno mesto prosto. Starši, katerih otroci bodo sprejeti na letovanje, bodo po končanem prijavnem roku in po predložitvi zdravniškega spričevala dobili pismeno obvestilo in potrebna nadaljnja navodila.

TO IN ONO

OD ŠMOHORA DO LABOTA

ČAJNA. — V noči od nedelje na ponedeljek je v vinjenem stanju 22-letni Helmut Robin z avtomobilom povozil 64-letnega upokojenca Kristijana Unterscheiderja, ki je na mestu nezgode umrl.

BELJAK. — V okolici Beljaka je prišlo v ponedeljek do treh težkih prometnih nezgod. Celovski nameščenec Johann Böck je v Vajški z avtomobilom podrl 83-letno upokojenko Karolino Tolazi na tla, ki je na posledicah prometne nezgode pri prevozu v bolnišnico umrla. Na Jezernici se je 55-letni Franz Samitz z mopedom zaletel v ograjo mostu, pri čemer je bil težko poškodovan, na Ločilu pa se je osemletni šolar Herman Kuchar-nig zaletel v tovornjak in bil zaradi tega težko poškodovan.

LJUBELJ. — V četrtek minulega tedna se je na cesti blizu Ljubljanske predora prevrnil 12-tonski turški tovornjak, ki je vozil 55 zabojev. Zaradi tega je bila Ljubljanska cesta več ur blokirana.

CELOVEC. — Celovskim šolam primanjkuje učilnic. Skupno bi bilo potrebno, da bi šole mesta imele 113 učilnic več, kot jih imajo. Načrti za novo mestno kopališče na vogalu Lastenstraš-Gasometergasse so zgotovljeni. Skupno je bilo predloženih 33 načrtov, ki bodo v času od 18. do 20. maja razstavljene v celovškem domu umetnikov. V petek so si profesorji in dijaki kmetijske srednje šole Grm pri Novem mestu ogledali ustanove koroške kmetijske zbornice in Koroške Raiffeisenove zveze.

TINJE. — V nedeljo zvečer je pogorela streha in podstrešni prostor stanovanjske hišice Antona Lampreta, pri čemer je nastala škoda v višini 80.000 šilingov.

GOSELNA VAS. — V petek se je kmet Franc Riegl prevrnil s svojim traktorjem in pri tem utrpel težke poškodbe. Malo prej je prišlo do podobne nezgode v Velikovicu, katere žrtev je bil otrok Jožef Otitsch.

ZELEZNA KAPLA. — Za svoje junaško dejanje, ko sta 22. 2. 1966 iz deroče Bele rešila dva delavca, sta sprejela Erich Weinzierl iz Suhe in Ferdinand Kovačič odlikovanje, ki ga jima je izročil okrajni glavar dr. Wagner.

PLIBERK. — Minuli petek se je 55 članov krožka za zrejo in pitanje prašičev podalo na poučno ekskurzijo na Štajersko. Ogledali so si kmetijske ustanove v okolici Gleisdorfa.

Sončna očala — da ali ne?

«Človek se rodi brez sončnih očal, zato mu jih ni treba nositi, če je zdrav.» Tako mnenje slišimo zelo pogosto. Kljub temu pa sončnih očal ne nosijo več samo turisti ob morju, ampak jih vse pogostejše vidimo tudi ob deževnih dneh in celo ob večernih zabavah in plesih. Ali je to »zdravo«? Ali morda povzroča slabljenje oči?

Na taka vprašanja je odgovoril profesor za medicinsko optiko Münchenske univerze Schober, ki meni, da zdravim očem ne škoduje, če njihov pogled več ur tava po predelih, na katere sije močno sonce. Zenice se avtomatično zožijo in postanejo majhne kakor glavica žeblija. Fotografji bi rekli, da oko uporablja svojo najmanjšo »zaslonko«. Gostota svetlobe se zelo razlikuje pri posameznih vrstah osvetlitve. Če se gostota svetlobe zelo poveča, oko ne bo utrpelo nikakršne škode, toda njegova možnost za razlikovanje predmetov bo slabela — zaslonka ne bo več zmogla tako precizne regulacije kot poprej. Zato münchenski profesor svetuje, da si ljudje v primeru, kadar morajo ohraniti veliko občutljivost za razlikovanje predmetov, zaščitijo oči pred zelo močno svetlobo. Znano je, da so vozniki avtomobilov bolj sigurni in se manj utrjujejo, če nosijo med vožnjo po cestah, na katere sije zelo močno sonce, zaščitna očala.

Drugo zelo važno odkritje so napravili v času zadnje vojne. Ko so pregledovali vojake v Afriki, so ugotovili, da se vojaki, ki so bili ves dan na odprtem, izredno močno osvetljenem zemljišču, mnogo težje prilagodijo na nočni mrak kot tisti, ki so bili ves dan v kakšni stavbi. Ko so pojav podrobneje raziskovali, so ugotovili, da vidni purpur bolj zbledi, če je izpostavljen bleščeči svetlobi. Ta purpur pa je mogoče obnoviti, vendar je za ta proces potreben vitamin A.

Zelo razširjen predsodek, ki pravi, da nošenje sončnih očal zmanjšuje odpornost oči, je prof. Schober zavrnil z besedami: »Odpornost je lastnost mišic. Če nekdo mnogo skače, teče ali se ukvarja s telovadbo, bo ojačil svoje telesne mišice. Te mišice bodo postale bolj odporne in se ne bodo tako hitro utrjujele. Toda mišice, ki širijo in ožijo zenice, so tako imenovane gladke mišice, ki niso podrejene človeški volji. Zato očesni mišic ni mogoče trenirati na močno svetlobo tako, kakor na primer z dolgimi sprehodi treniramo mišice na nogah.«

To pomeni, da lahko vsakdo mirno nosi sončna očala, če pri tem pazi, da ne uporablja najcenejša in najslabša stekla, ki neenakomerno propuščajo svetlobo. Takšna stekla namreč preveč utrjujejo oči in dolga uporaba takih očal lahko povzroči bolezenske spremembe vida.

PROMETNA SREDSTVA BODOČNOSTI:

Magnetna cesta namesto koles

Skupina raziskovalcev z inštituta Westing House v New Yorku je v poskusne namene izdelala nov, revolucionaren prevozni sistem, ki je v vsakem pogledu izredno praktičen.

Vozila bodočnosti ne bodo imela koles, ker bodo obe značilni funkciji koles, to je nositi prevozno sredstvo in prenašati na zemljo (ali na železniške tire) moč, ki je potrebna za premikanje vozila, nadomestile magnetne ceste.

Predstavljajmo si, da bodo na cesti bodočnosti po vsej njeni dolžini razvrščeni magneti, nekakšne dvojne tirnice, na spodnji strani bodočih vozil pa bodo pritrjeni magneti z enako polarizacijo. Znano je, da se magnetna polja nasprotnih polov (pozitivnega in negativnega) med seboj privlačijo, medtem ko se magnetna polja enakega pola med seboj odbijajo. Tako se bosta cesta in vozilo skušala oddaljovati drug od drugega. Posledica tega bo, da se bo vozilo — dvignilo.

Prototip, ki so ga v ameriških laboratorijih že izdelali, plava v višini šest do sedem milimetrov; to popolnoma zadostuje, da ostane vozilo (trenutno je to simbolična ploščad) dvignjeno nad zemljo in da se kljub tovoru, ki ga prenaša, nikoli ne dotakne tal. Tako je že uresničena prva funkcija koles: prenašanje teže vozila.

Drugo funkcijo koles, to je premikanje, vožnjo, omogoča prav tako preprosta teoretična rešitev. Vsak električni motor tradicionalnega tipa (od električnega brivskega aparata do najmočnejšega motorja) je v bistvu sestavljen iz dveh delov: iz statorja, ki miruje in rotorja, ki se v njem vrtili. Za magnetno cesto bodo uporabili nov električni motor, pri katerem bodo stator v linearni ob-

liki namestili po vsej dolžini ceste, rotor pa, ki bo prav tako linearen, bo v notranjosti vozila. Električna sila, ki se bo trekalala v stator, bo vlekla za seboj rotor in z njim vozilo.

Tako bosta cesta in vozilo v prihodnosti eno samo prevozno sredstvo, v katerem bo električna energija ustvarjala magnetna polja, potrebna za prenašanje teže in premikanje prometnih sredstev. Prednosti takega prometa bodo ogromne. Hoja po vlakcu ali drugem vozilu tega tipa bo lahka, ker bo prevozno sredstvo, v katerem bomo sedeli, plavalo po zraku, nosilo ga bo nevidno magnetno polje. Hitrost na novih cestah bo izredno velika (predvidoma naj bi dosegla okrog 270 kilometrov na uro), ker ne bo več trenja koles ob cestišče. Vozilo ne bo več izgubljalo moči in tako bo potrebna le majhna energija za doseg velike hitrosti.

Magnetna cesta bo imela še druge prednosti. Razen šuma zraka, ki ga bo iztisnilo drveče vozilo, ne bo slišati nobenega hrupa, stroški se bodo zmanjšali, varnost polnikov pa povečala.

Industrijski odpadki nasploh, predvsem pa žlindra in pepel, so zelo škodljivi tudi za rastlinstvo. Sapa raznaša pepel po okolici, tako da njegovi drobci zapirajo rastlinske pore z oksidi luora, bakra in svinca. Rastline se začno sušiti.

Naravnost trdovratni poskusi so pokazali, da se rastline morejo privaditi na neugodna tla. Sodelavec botaničnega vrta sovjetske aka-

ZANIMIVOSTI

● Na podlagi odkritij profesorjev NEELA IN FELICJA z grenobelske univerze na področju elektromagnetizma je firma SAMES izdelala posebno pištolo za barvanje. Gre za elektrostatičen generator. Ta ustvarja polje, ki se povsem prilagodi predmetu, ki ga je treba pobarvati. Polje razdeli barvo v drobne delce in jih potem samo usmeri in enakomerno porazdeli po vsej površini. Pod njegovim impulzom barva sama obide zapreke, kar omogoča, da je delo brez premikanja pištole opravljeno v eni sami operaciji. Potrebna električna napetost je povsem nenevarna in ta tiha priprava stroži manj kot 100 vatov. Taka pištola lahko prihrani 40 do 75 odst. barve in jo lahko uporabljamo za kakršnokoli barvo, lak ali opreturo.

000

● Ameriški zobozdravnik dr. Ralph Mezrow je z uspehom presadil že trideset človeških zob. Gre za zobe, ki so popolnoma zdravi in jih je moral svojim pacientom izdreti, ker niso imeli pravega prostora v željosti, kar se pogosto dogaja. Presadil jih je pacientom, ki bi jim moral vdelati mostičke. Presajeni zobje so pričeli rasti v novem okolju in uspevajo pri nekaterih že tri in pol leta, kar daje slutiti, da utegne pri zadostni zalogi izdrtih zob presajanje zob postati bolj enostavno in zaželeno kot mostički.

000

● Statistike zdravstvenih delavcev v Zahodni Nemčiji so pokazale, da je 37 odstotkov vseh bolezenskih izostankov med delavci in uslužbenci posledica prehladov, v šolah pa povzročijo prehladi, ki so posledica 180 vrst virusov, celo 67 odstotkov zamujenih ur.

000

● V vzhodnem Berlinu pošiljajo vse rekonvalescente po srčnem infarktu iz bolnišnice v rehabilitacijsko kliniko, kjer jih s telovadbo in delovno terapijo pripravijo na normalne življenjske napore.

Lepa trava nad pepelom

demije znanosti Boris Sigalov je ugotovil, da trava dobro raste na pepelu, če ga pokriva tanka plast hlevskega gnoja. Stebelca so lepo napredovala, ker so se hranila iz gnoja. Pozneje je pepel sam hranil rastlinske korenine. Stene korenin so imele velike količine proteina, ki je strupene in alkalne kisline spremenjaj v hranljive snovi. Pri tem pa se kemična sestava stebel in listov ni spremenila.

Že prvo leto so korenine prodrle trideset centimetrov globoko v pepel, ki se je sesedel, tako da ga ni več raznašal veter. Tretje leto je bila organska plast debela pol metra, tako da je bilo mogoče orati in sejati tudi že nekatere kulturne rastline.

Podobne poskuse so delali v Veliki Britaniji, vendar tam pepela niso pokrili s kompostom, temveč s prstjo. Pojavil se je gospodarski problem: sloj zemlje je moral biti precej debel, da bi mogle zrasti travne bilke. Ta problem je rešil docent sverlovske univerze Vitalij Tarčevski. Pepel je prekril s plastjo zemlje, debelo 1—2 cm. Zemlji so dodali mineralne snovi, kompost, gnojila, razne odpadke in podobno. Potem so jo zvaljali, polili z vodo in zasejali.

Prvo leto korenine gnojijo dvakrat in veliko zalivajo. Veter ne more raznašati pepela, ker je čez zapeljal valjar in ker je posejana trava. Že v začetku dobijo na takem zemljišču 50 odstotkov trave za živinsko krmo. Tretje leto je na njem že mogoče gojiti žitarice, po štirih letih pa katerokoli kulturo, tako tudi grmičje in drevesa. Na ta način agrotehnika ne le preprečuje nevarnost sivih pepelnatih viharjev, temveč ustvarja tudi nove, gospodarsko koristne površine.

Tudi danes živijo velikani

Kadar slišimo pripovedovati o velikanih, se nehoje spomnimo na pravljice iz otroških let. Vendar pa tudi danes živijo na svetu ljudje, ki so po svoji velikosti v primerjavi z »normalnim« človekom zelo podobni pravljicnim velikanom.

Statistiki so ugotovili, da je danes na svetu nekaj desetlin orjakov, ki so visoki okoli dva metra in pol. Med njimi je najbolj znan Francoz Farnand Bachler, ki je visok 235 centimetrov in teži 225 kilogramov; nosi pa čevlje s številko 62. Razen njega sta še splošno znana brat in sestra William in Marsina van Droyzen iz Nizozemske, ki s visoka 248 oziroma 238 centimetrov. Najvišji med vsemi pa je nedvomno Perzijec Siu Kad, ki je dosegel fantastično višino 327 centimetrov. Zaradi svoje ogromne teže ta orjak ne more ne hoditi ne stati in njegova glava je tako velika in tako težka, da je ne more držati pokonci, marveč mu vedno leži na prsih.

V zgodovini so znani še mnogi drugi ljudje orjaške postave. Švicar Constantine je bil visok 260 centimetrov, Avstrijec Winkelmaier 273 centimetrov in Luksemburčan Jean Crave 280 centimetrov. Kitajec Čang Ju Ling in Turek Enzkan sta bila visoka po 283 centimetrov, Rus Mašnov, ki so ga svojčas vodili in razkazovali po vsej Evropi, pa je dosegel višino 287 centimetrov.

Znana so tudi cela ljudstva »velikanov«. Tako so prebivalci ob Karibskem morju visoki povprečno po 186 centimetrov, medtem ko znaša višina črncev plemena Batutsi v Afriki 193 centimetrov.

tako zamolklo. On je mislil, da se je zgodila nesreča.

Zopet je ... po snegu in zopet so se mu vračale prejšnje misli... Ko je bil mlad, je neko zimo snežilo več dni zaporedoma... Na starem kmečkem hlevu je popustila streha. Živine niso mogli rešiti. Ko so jo odkopali, je bila že trda. Tudi hlapec je našel smrt pod ruševinami. Z iztegnjeno roko je ležal poleg postelje, kakor bi obloževal gospodarja, da je moral prebivati v hlevu. Šele ko so odkopali živino, so hlapca odnesli v mrlvašnico. Zanj niso potočili solze, zaradi živine se niso mogli potolažiti. Dolga leta jim je pridno služil in vendar mu niso poklonili nobenega venca. — Ali ne bo konec teh misli? — Tudi takrat je bila zima, ko so našli obešenca ob cesti. Bil je berač in je od časa do časa prihajal v vas prosit miloščino. Spal je tam, kjer ga je dohitela noč. Nekaterim se je smilil in dajali so mu jesti. Nikdar niso zvedeli, kdo so njegovi starši in kdaj je začel beračiti. Kako so se čudili, ko so ga videli obešenega. Smrt ga je iztegnila, da je bil mnogo daljši. Veja se je upogibala in veter je pozibaval njegovo truplo. — Cmager se je stresel, ne od mraza, le teh strašnih misli mu je bilo dovolj... zdaj bi že morali biti čez mejo. Kje so ostali, da jih ne sliši? Preveč je zaostal, pohiteti mora za njimi, da mu ne bodo očitali, da je bil zanič. Da, da, jih že sliši... To so oni... Zakaj vendar tako kričijo? In zdaj so začeli celo streljati. "Anza, ne ubijaj," je hotel zakričati, a glas mu je zamrl v grlu. —

16

Ljubezen je včasih zelo kratka. Človeka čez noč objame topla misel, v srcu mu je lepo, z lahkimi koraki hodi med ljudmi. Postane dobre volje, prav takšen, kakor da bi se mu šele zdaj odprle oči. Mnogo se dogaja v srcu. Včasih mine vse to prav tako hitro, kakor se je začelo.

Tak vihar je pretresel tudi Lojzinkino srce. Nikdar še ni ljubila. O ljubezni je vedela le toliko, kolikor je o tem slišala od matere in drugih. Sramežljivo je povešala pogled v tla, kadar se je srečala s fanti. Ni razumela, kako neki morejo prijateljice njenih let gledati za njimi. Ali jim njihove matere niso rekle, naj še počakajo, da bo primeren čas za to?

Vse bi bilo v redu, če ne bi dobila Anzove dopisnice. Če je zaprla oči, je vstajal pred njo fantov obraz in z njim spomin na preteklost. Igrali so se na paši, se z mosta ogledovali v vodo, lovili metulje in jedli mlečno koruzo, ki jo je pekel Anza. Lepa in brezskrbna so bila leta, ko je obiskovala osnovno šolo in še ni razumela pomanjkanja ter ni vedela, zakaj je bil njen oče tolikokrat slabe volje.

Njegov pozdrav jo je napolnil z doslej neznanim čustvom. Ah, to je bilo novo, kakor pogled na drevo, ki je vzbrstelo čez noč. Sladkoopno ji je bilo in po večerih dolgo ni mogla zaspiti. Zdaj tudi hi več spraševala prijateljic, zakaj so pogledovale za fanti.

Kako rada je hodila odslej ob sobotnih popoldnevih po prašni cesti. K staršem v njegovo bližino.

Na vinotoču je njeno hrepenenje prepredla lemna misel. "Ali bo prišel?" Zaman se je ozirala po ljudeh, da bi zagledala Anzo. Vse dotlej je mislila, da se je ponorčeval iz nje, dokler ga ni srečala z vozom na cesti. Ko ji je povedal, zakaj ni mogel priti pravočasno, mu je verjela. Povabil jo je, naj prisede. Ubogala je. Vola sta stopala počasi; čutila je, da ji še nikdar ni bilo tako lepo. Toda nenadoma so sanje padle v vodo. Anza se je spozabil in jo na silo poljubil.

"Če bi me imel rad, me ne bi kar na cesti poljubil," je zaupala materi in ji povedala prav vse, kar je doživela s fantom.

Janez Svajnceri:

Z njimi je bil nocoj prvič Peter Močnik, edini sin kmetice na meji. Marsikaj je že prenesel čez, bil je celo v Gradcu, toda živine še ni pomagal gnati. Peter je bil pritihtave postave, nekoliko kozav v obraz, s črnimi brki pod nosom. Glavo mu je kazil izrastek, posledica pretepa s fanti na vinotoču. Toda to ga ni bolelo tako kakor zavest, da ima ploščate prsi. Že v osnovni šoli se ga je prijelo ime »kurjeprsnik«. Tudi oblačil se je površno.

Na pol poti je kočar Miha zaklical Cmagerju: »Pojdi hitro za nami, kmalu bomo čez mejo!«

Pospelil je korake, ker oni spredaj niso hoteli čakati. Pot se je vila po kolovozu in sneg je pokril zmrzal z vrezanimi kolesnicami.

Cmager se je nocoj nemirno obračal nazaj... Neznane slutnje so ga obhajale... Razbijalo mu je v sencih, in zdelo se mu je, kakor da bi mu nekdo prišepetaval: »Nesreča te čaka. Ne bi smel iti od doma. — Ženo si pustil samo z otroki. V skrbeh je zale... Streha na koči je trhla. Kaj če bo popustila pod snegom in zasipala družino? Otroci bodo kriknili, toda sneg jim bo zamašil usta in zadušil se bodo.« — Že je hotel zavpiti, na pomoč, ker je nenadoma zaslišal žum, kakor da bi sneg zrušil njegovo kočjo. Kakor vkopan je obstal, toda polagoma se je pomiril. Sneg ni pokopal njegove družine, samo z drevesa, pod katerim je gnal živino, se je usipal. To je zabobnelo

Nobena kmetija brez silosov in silaže!

Vsak kmetovalec, ki ob sedanjem razmerju cen svojih pridelkov in cen svojih potrebščin s svojo govejo živino gospodari še brez silosov in brez silaže, gospodari slabo. Tak kmetovalec ne more priti na svoj račun, ker s pravilom krme vsako leto zgubi velike količine hranilnih snovi, zlasti pa beljakovin, ki so v nakupu najdražje. Tak kmetovalec tudi ne more intenzivirati proizvodnje na travnikih, da bi jih kosil tri- in štirikrat na leto in s tem povečal ne le proizvodnjo krme, marveč tudi njeno prebavljivost. Krma s travnikov, ki jih kosimo tri- do štirikrat, je namreč lažje prebavljiva, kakor krma s dvokošnih ali samo enokošnih travnikov. Od prebavljivosti krme pa sta odvisni molznost in rastnost goveje črede. Kdor trave ne silira, temu manjka pozimi tudi sočne krme za govejo živino in taka kmetija je tudi na velikem delu.

5500 ALI SAMO 2750 ŠILINGOV OD 10 TON TRAVE!

Začnimo kar pri izgubah na hranilnih snoveh, ki jih utrpimo pri spravilu trave in pri sušenju sena. 10.000 kg dobre trave vsebuje 250 kg prebavljivih beljakovin. Od te količine trave dobimo okroglo 2000 kg sena. Koliko beljakovin je v tem senu še ostalo, je odvisno od načina sušenja. Po sušenju na tleh je ostalo v tem senu le še 100 kg beljakovin, če smo sušili na sušilih, smo obdržali v tem senu 140 kg prebavljivih beljakovin, če pa smo sušili seno potom vetranja na skednju, smo jih obdržali 180 kg. Kdor pa ima silose in je travo siliral, je odrezal najboljše: v 10.000 kg trave, ki jo je siliral, je obdržal 225 kg prebavljivih beljakovin.

Pri običajnih silosih je naravno, da ne moremo vse trave silirati, ki smo jo tekom leta nakosili. Zato v naših splošnih pogojih najbolj varčno in izdatno gospodari kmetovalec, ki polovico trave, ki jo je tekom leta nakosil, silira, drugo polovico pa posuši potom prevetravanja na skednju (Heubelüftung). Po tej poti dobi od 10.000 kilo-

gramov trave še vedno 200 kg prebavljivih beljakovin.

Kaj te beljakovine pri krmljenju krav pomenijo, vidimo na naslednjem primeru:

Od 10.000 kg trave, ki smo jo na polovico silirali, na polovico pa posušili s prevetravanjem na skednju, dobimo po beljakovinah poleg vzdrževalne krme 2400 kg mleka z vrednostjo 5500 šilingov. Če smo taisto količino trave posušili s prevetravanjem, bomo od nje dobili 2150 kg mleka, kar predstavlja vrednost 4950 šilingov. Če smo pa travo posušili na sušilih, bodo beljakovine v njej poleg vzdrževalne krme zadostovale za 1700 kg mleka in bomo svoje delo dobili poplačano le še s 3900 šilingi. Pri sušenju na tleh bo ostalo v senu beljakovin le še za 1200 kg mleka, kar pa predstavlja komaj vrednost 2750 šilingov.

Razlika je torej očitna. Kaže nam, da sta silos in siliranje trave v resnici ključ k uspešni govedoreji in k uspešnemu kmetovanju, ker naše dohodke iz govedoreje lahko podvojita.

BREZ SILOSOV NI INTENZIVNEGA TRAVNIŠTVA IN GOVEDOREJE

Za našo tezo „nobena kmetija brez silosov in silaže“ pa imamo tudi še druge argumente.

Z gnojenjem, če je izdatno in harmonično — se pravi, če travnike redno zalagamo

z dovoljnimi količinami humusa, dušika, fosforne kisline, kalija in apna — tudi v manj ugodnih legah število letnih košenj lahko zvišamo na 3—4 košnje. Lojze Trunk nam je to dokazal. Štiri odkosi pa nam dajo še

IZ PRAKSE ZA PRAKSO:

Uspeh zelenega gnojenja pri koruzi in krompirju

Ob sedanjem pomanjkanju časa za okopavanje in osipanje krompirja in koruze in sprico kemičnih sredstev Gesaprim in Gesagard, s katerimi zatiramo plevel v njih nasadih, postaja potrebna zrahljanost zemlje vprašanje, ki ga drugače skoraj ne moremo rešiti, kakor pa z zelenim gnojenjem. Njegov vpliv na zrahljanost zemlje je posebno očiten na težji zemlji.

Za potrdilo te trditve navajam naslednji primer: Pred nekako osmimi leti sem avgusta posejal slabši del njive, ki sem jo naslednje leto namenil za krompir, z oljno repico (Rüpsen), drugi del njive pa sem pustil neosejan. Oba dela sem pognojil enako, le da sem na prvem delu dal gnojila že ob setvi repice. Uspeh zelenega gnojenja ni izostal. Kjer sem podorjal repico, se je krompir lepše razvijal, kot pa na drugem delu njive, pridelale pa je bil za četrtno večji, ker zemlja ni bila tako zbita, kot na drugem delu njive.

Isto dobro izkušnjo sem napravil pozneje pri koruzi, tako tisti za silažo, kot pri oni za zrnje. Pri tem sem prišel tudi do spoznanja, da je za zeleno gnojenje oljna repica boljša kot ogrščica (Raps), ki je zelo občutljiva za zimo in ki je v pomladanskem razvoju počasnejša od repice. Takorekoč neizogiben pa je podor repice pri koruzi sedaj, ko plevel med njo zatiramo z Gesaprimom in ko jo zaradi tega ne okopujemo več. Pozabiti tudi ne smemo, da je cvetoča repica prva pomladanska čebelja hrana.

M. na Vrheh

„Pusti tega capina na miru,“ ji je svetovala mati, „nič moškega še ni na njem. Premlad je, da bi mislil resno s teboj. Ti imaš tudi dovolj časa, da počakaš. Bo že še vprašal kdo po tebi.“

„Prej sem mislila, da sem ga imela rada.“

„To se ti je le zdelo. Pomiri se in ga pozabi. — Je bolje, da ne pride tihotapec v hišo.“

Ugovarjala je: „Mati, kaj vendar govorite! Anza ni tihotapec!“

„Ti ne veš, jaz pa vem, da jet!“ se je razgrela mati.

„In še kakšen tihotapec!“

„Tega mi gotovo ne bi prikrival.“

„Fant ni neumen, da bi se izdal. Od kod pa bo imel toliko denarja? Dekletom plačuje v gostilnah, da bi jih laže zapeljeval.“

Ospnila je. Doslej je mislila o Anzi samo lepo. —

V šoli so igrali „Tihotapce“. Ljudi se je nabralo toliko, da je zmanjkalo vstopnic.

Šentpavelčani so radi gledali igre. Posebno v zimskem času, ko ni bilo dela na polju. Nekateri so med predstavami jokali, drugi so se smejali vsaki malenkosti.

Premožni kmetje so sedeli v prednjih vrstah. Okoli peči in pri oknih, med predstavo zasenčenih s črnim papirjem, so se prerivali hlapi in vsi listi, ki so mogli kupiti vstopnice za sedež.

Lojzika je šele v drugem odmoru zagledala Anzo in ga nehoti pobožala z očmi. Srečala sta se na hodniku, kjer so prodajali pecivo. Prihitej je k njej in povabil:

„Boš jedla torto?“

„Hvala, ne bom,“ se je branila.

„No, no, zakaj si takšna? Nekaj sladkega boš že pojedla.“

Ko še ni hotela, jo je prijel za roko, kupil poln pla-

denj peciva in ponudil: „To je tvoje!“

V zadnjem dejanju ni bila več zbranih misli. Igralci na odru so ji zaplesali pred očmi. Kar ustrašila se je tihotapca, ki je skočil s kozolca in padel v roke graničarjem. Obležal je na tleh, zvezali so mu roke na hrbtu. Pretreslo jo je, ko se je spomnila na materine besede: „Anza je tihotapec!“ Iskala je s pogledom po dvorani Anzo. Sedel je v tretji vrsti. Videla je, kako je vztrepetal ob tem, kar se je pravkar zgodilo na odru. Odslej je verjela materinim besedam.

Ko je po predstavi s mlajšim bratom odhajala iz šolske dvorane, jo je Anza vprašal na stopnicah:

„Boš ostala? Pri Mačku bo ples.“

„Pozno je in plesati tudi ne znam.“

„Se boš že naučila.“

„Jutri moram zgodaj z doma,“ se je branila, nato pa sprejela vabilo.

Peter Močnik je bil Anzi nevoščljiv dekleta. Nakljub jo je prosil za ples.

„Ne znam,“ je odgovorila sramežljivo.

„Bo že šlo. Saj lahko plešem z njo, kajne, Anza?“

„Če hoče, naj gre, zaradi mene,“ je pokimal Anza, dasi mu ni bilo vseeno, da bi drugi plesali z Lojziko. Menil je, da ima samo on pravico do nje. Resda je bila danes neprijazna z njim — sramovala se je ljudi — ko bosta sama, bo že bolje, se je tolažil in trčil z njenim bratom na zdravje.

Ker so imeli isto pot, je Peter Močnik šel z njimi. Najrajši je bil blizu nje. Anza je imel samo toliko priložnosti, da je vprašal dekle, če se ne bo zagledala v njega — kurjeprsnika.

„Si neumen! Boljšega sem že vredna. Kaj vendar misliš o meni?“ je v naglici odgovorila. Peter je ni slišal in Anza poslej ni bil več tako nestrpen. —

Potem ko so se Lojziki stari preselili v Močnikovo

enkrat toliko trave, kakor nam je dala dva odkosa. Teh količin nakošene trave pa ne moremo drugače spraviti pod streho in jih konzervirati za jesensko, zimsko in pomladansko krmljenje, kakor da jih vsaj do polovice siliramo. K temu nas sili tudi vreme, ko imamo maja in junija navadno veliko deževnih dni, vsled česar prvo košnjo lahko edino s siliranjem uspešno spravimo pod streho. Isto velja za zadnjo košnjo.

Z izdatnim in harmoničnim gnojenjem, ki omogoča zgodnje in večkratno košnjo, pridelek trave lahko povečamo za 10.000 kilogramov po hektarju. Če postavimo svoj račun spet na to, da bomo polovico te trave silirali, drugo pa posušili s prevetravanjem, pridemo do tega, da nam izdatno in harmonično gnojenje s pomočjo silosov pridelalec beljakovin poveča za okroglo 200 kg po ha. Če te beljakovine spremenimo v mleko, vidimo da s tem količino mleka po ha dvignemo za 2400 kg, po vrednosti pa za 5500 šilingov.

Ob tem pa tudi ne smemo prezreti, da je prebavljivost sena in silaže pri štirikratni košnji na leto mnogo boljša, kot pa pri dva-

SILIRANJE TRAVE STANE NAJMANJ DELA

Bistven argument, ki govori za silos in siliranje trave, je vprašanje obvladovanja dela. Pri visoki stopnji mehanizacije košnje in spravila nam v tem pogledu računica pokaže, da zahteva en odkos s sušenjem na tleh 30 delovnih ur po hektarju, če pa seno še kopičamo, pa okoli 50 ur. Ta potreba po delovnih urah naraste na 54 ur, če seno sušimo na sušilih, čeprav pri spravilu od vremena nismo tako odvisni, kot pri sušenju na tleh. Če sušimo s prevetravanjem se število delovnih ur zmanjša na 34, če pa travo siliramo, je bomo hektar površine pokosili, spravili do silosa in v silos v 26 urah.

Tako sta torej tudi v tem pogledu siliranje in prevetravanje najlažja, od vremena najmanj odvisna in zaradi tega najcenejša priprave zimske krme za naše govedo.

In še nekaj, kar je tudi v zvezi z delovnotehničnim vprašanjem priprave zimske krme: zagotovitev sočne krme za zimski čas, brez katere uspešne govedoreje ni. Kot sočno krmo v zimskem času pokladamo goveji živini lahko krmno peso,

NE KOLEBAJMO ŠE NAPREJ — ODLOČIMO SE!

Če vse te argumente združimo, spoznamo, da imamo uspeh in zaslužek pri goveji živini v svojih rokah. Koliko nas bo stal kilogram mleka ali pa kilogram prirasika na govedu je — kakor smo spoznali — odvisno

• od intenzivnosti našega travništva in

• od razpoložljive kubature naših silosov.

Z izdatnim harmoničnim gnojenjem dohodke od prodanega mleka lahko povečamo, če travo, ki jo nakosimo, do polovice siliramo, drugo polovico pa posušimo s pre-

Silolak za obvarovanje koruze pred vranami

Kmečka praksa je pokazala, da Morokit ne obvaruje več koruze pred vranami. Njegova gremkoba jih ne zavira več, da bi koruze ne pulile, ko vznikne. Škoda, ki jo zaradi tega utrpimo na posevkih koruze, je vsako leto pomembna.

Kakor pa so pokazale izkušnje okoli Zablatskega jezera, pa se vrane koruze ne lotijo več, če smo jo pred saditvijo poleg v Morokit namočili še v silolak. Tako zaščiteno koruzo bodo pustile vrane že po prvih poskusih pri miru. Silolak kalivosti koruze ne škoduje. Kaliva ostane tudi še drugo leto.

kratni košnji. Prebavljivost sena in silaže pri dvakratni košnji se vrli pri 60 %, pri štirikratni košnji pa lahko znaša tudi 20 %. Ta razlika pa je odločilna, čeprav znaša samo 10 %. Ta razlika namreč odloča, ali bo krava pri popolni sitnosti dala na dan le 4 kg mleka ali pa ga bo dala 13 kg. Štiri kilograma ga bo dala v primeru dvakratne zakasnele košnje iz sušenja sena na tleh, 13 kg pa ga bo v stanju dati ob štirikratni košnji in siliranju polovice nakošene trave.

silokoruzo ali pa travno silažo, vprašanje je le, katera od njih nas stane najmanj dela. Krmna pesa po naših krajih še vedno zahteva 600 delovnih ur po hektarju, silažna koruza jih zahteva 200, travna silaža pa še manj. Za pridelalec kilograma beljakovin v krmni pesi je potrebnih 65 delovnih ur, v travni silaži pa le 15 do 20 ur.

Ob vseh teh argumentih, ki govorijo za silose in za siliranje trave, ne smemo prezreti tudi še poslednjega. Marsikdo je že prišel do spoznanja, da sta mu po poti gnojenja travnikov in poenostavitve kmetovanja postala hlev in skedenj za seno premajhna. Spoznal pa je tudi, da povečanje hleva za par stoječ ni tako težko vprašanje, kakor pa povečanje skednja za spravilo razpoložljive in potrebne krme. V veliko primerih je to vprašanje docela nemogoče. Silosi in siliranje pa omogočajo, da tudi pri večjih pridelkih s travnikov in pri večjem številu živine razpoložljivo in potrebno krmo spravimo z manjšimi stroški na varno, kakor pa s povečanjem skednja.

Le, kdor ima silose in kdor travo kar se da v veliki meri silira, šele lahko koristi vse skrite gospodarske rezerve, ki jih ima na kmetiji v travnikih in v svoji goveji živini. Kdor tega še ne verjame, naj se osebno prepriča na kmetijah, ki so na to pot že stopile. Teh pa tudi pri nas ne manjka.

viničarji, ji je mati rekla: „Peter bo po svoji materi prevzel grunt... Če bi ti njega dobila za moža, ah...“

„Mati,“ je vzkliknila, „premlada sem, ste rekli.“

Mati je zavrtela oči in pomembno pribila: „To sem res rekla. Toda, ti ne veš, kaj se pravi biti kmetica? Zaradi mene Peter ne prihaja k nam. Tebe rad vidi!“

Zbežala je v hišo in zakopala obraz v blazino. „Ne mučite me s tem fantom,“ se ji je izvil iz prsi in oči so se ji zalile s solzami.

Na praznik sta oče in mati odšla v sosedno vas, brat se je s fanti smučal na hribu in Lojzika je ostala sama doma. Zaklenila je hišne dveri in pletla v kamrici nogavice.

Nič posebnega ni mislila, ko je potrkalo na dveri. Radovedna je pogledala skozi okno in se vznemirila. Na pragu je stal Peter in otresal sneg s čevljev. V roki je držal pletenko.

„Staršev ni doma,“ je pojasnila na pragu.

„Ni jih, praviš. Kam so odšli?“

„Do večera bodo nazaj. Pa takrat pridi.“

Zadrhte so mu ustnice. „Lahko malo ostanem pri tebi?“ je vprašal s prosečimi očmi.

„Če boš priden,“ je sramežljivo odgovorila in ga spustila noter.

Mrak je silil skozi okno, domači pa se še niso vrnili. Nestrpno je čakala nanje in strah jo je bilo samo s Petrom.

Ko je ne bi samo ogledoval in bi vsaj malo več govoril Karkoli že. Slišala je, kako težko je dihal. Njegove ploščate prsi so se dvigale, kakor da bi privzdigoval velik kamen, ki so mu ga porinili pod srajco.

„Ali te smem nekaj vprašati?“ je končno posegel v njeno razmišljanje.

(Dalje prihodnjič)

DARRELL BATES:

Nočni vlak iz Paddingtona

»Zdravo, Henry,« sem zaklical. »Videti si zelo zadovoljen!« Henry Coleporter je skril obraz za čašo piva. Nisem ga bil videl že več let, toda dobro sem ga poznal. Ko je pogledal izza kozarca, sem opazil običajno potrtost.

»Nisem,« je rekel. »Počutim se prav strašno.«

Zagrabil sem za prazni kozarec. »Prinesel ti bom še enega,« sem dejal. Zelo so ploskali, ko je Parfitt uganil naslednje štiri. Bila je sobota in sedela sva na vrtu gostilne »Pri Lordu«.

»Kaj je narobe?« sem ga vprašal. »Imaš prebavne motnje ali kaj podobnega?« S Henryjem sem si lahko privoščil kakšno šalo. Bila sva sosedca. Imel je mnogo več uspeha kot jaz. Še nekaj naju je razlikovalo: z mirno vestjo sem lahko živel na tuj račun.

»Ne, sploh ne. Nič podobnega.«

Razlikovalo naju je tudi, da se Henry ni bogve kaj veselil svojih uspehov. Jaz pa sem zadovoljen človek. Tega sicer ne zaslužim, a sem kljub temu. Poučeval sem glasbo in matematiko na majhni šoli v Somersetu. Teta mi je zapustila nekaj denarja. Henry pa je bil mešetar z državnimi papirji in je imel eno hišo na deželi, drugo pa v Wilton Street, tri avtomobile in dvakrat na leto poštne listice na kontinentu.

»Gre za...« Obotavljal se je. Vedel sem, da mi bo konec koncev le povedal. Vedno si je rad olajšal dušo. »Zelo sem vznemirjen.« Zazrl se je v peno na pivu. »Ne morem se spomniti: si morda kdaj srečal mojo ženo?«

»Da,« sem odgovoril in izpil ostaneček piva. »Bil sem na vajini poroki.« »Saj res. Oprosti. Toda to je bilo...« Njegov mešetarski spomin se je prestavil, slišati je bilo dobro namazan, dragocen mehanizem: — pred enajstimi leti.

»Pred enajstimi leti,« sem dejal. »Kako čas...« Obrabljene fraze namenoma nisem končal. Lahko jo je sam.

»Kaj boš delal nocoj?«

»Nič,« sem odgovoril.

»V redu. Povabim te na večerjo.«

Henry je bil strašen dolgočasnež. Vedno je govoril o denarju in o stvarih, ki jih lahko kupiš z njim. A jedel bom dobro, pa tudi zgodbo bi rad slišal. Zelo rad.

»Zelo rad se ti pridružim,« sem rekel.

Šla sva v majhen lokal na Edgware Road. »Hrana je dobra,« je dejal, »in mirno je.« Navadno je večerjal pri Prunier's toda ogledal si je bil mojo obleko. Hlače sem imel zmečkane in tudi ne zelo čiste. Henry pa je bil vedno zelo natančno obločen. Zaradi te stvari, ene izmed mnogih, ga nisem imel preveč rad.

...kot sem dejal, zelo sem vznemirjen.

Igračkal sem se s škombri na krožniku. Hvala bogu, da je končno le prišel! Prve pol ure je govoril samo o velikih davkih.

»Mislim, da ne veš, da sem se naselil na Cornwallu. Moja žena je tam z otroki na počitnicah. London ji ni preveč všeč, saj je doma z dežele.«

»Ali res?« sem nevedno vprašal.

Nalil sem si vina, belega Montracheta. Zraven ribe sem jedel le ocvrt krompir.

»Na deželi prebijem samo konec tedna.« V njegovem govorjenju je bilo čutiti odpor do trave, krav in martinčkov po skalah. Razumel se je edino na bike in medvede.

»Lepo,« sem odvrnil. Od petka do torka, nekaj takega. Seveda mu ni sem rekel, ker ga nisem hotel užaliti.

»Sarah je mirno dekle. Redkokdaj gre ob večerih ven. Raje ropota z lonci, veš.« Opravičeval jo je, pa saj je bila njegova žena.

»Prejšnji petek,« je nadaljeval, »sem kot ponavadi potoval tja v spalniku in se vračal v ponedeljek zvečer z nočnim vlakom. Z avtomobilom se peljem do postaje, nato pa ga pustim v bližnji garaži. Hiša je ob obali in je malo osamljena. Sarah je ta lega zelo všeč. Od doma sem šel okrog pol enajstih — kaj pa je s tabo?«

»Nič,« sem dejal. Ribja koščica se mi je zagostila v grlu.

»Nič,« sem ponovil. Splaknil jo bom z vinom.

»Kje sem že ostal?« je nadaljeval.

»Saj res. Imel sem okvaro na avtomobilu. Da je bila stvar še hujša, nisem vzel s seboj dvigalnika. Kmalu mi je uspelo ustaviti neki avto, si izposoditi vse potrebno in zamenjati kolo. Zamudil pa sem vlak. Hotel sem že potegniti do Plymoutha ali še dlje, ujeti naslednji vlak, če ne bi tako deževalo. Končno sem zapeljal nazaj do hiše. Telefoniral nisem mogel.« S tem mi je nekako pojasnil, da temu ni vzrok revščina.

»Kraja seveda ne poznaš. Hiša je nekako na vrhu in gleda na morje. Zato je treba avto pustiti v vasi. Nisem ga postavil v garažo, temveč sem ga pustil na parkirnem prostoru ob obali.« Bil je le Bentley in dež mu ni mogel prav nič škodovati!

»Ko sem prišel domov, je bila ura že pol enih. Dež je še vedno lil. Tudi grmel je. Zadaj hiše je stopnišče, ki se na določenem mestu razdvoji: en del vodi do kuhinje in ga uporabljajo trgovci, drugi del pa pelje na sprednjo stran. Predno sem se odločil, na katero stran bi krenil, sem se ustavil.« Henry Coleporter me je pogledal. Opazil sem, da je prav užival v tej drami. Smejal se je.

»Mar veš, zakaj sem se ustavil?«

Nič nisem odgovoril. Z olajšanjem sem opazil, da odgovora ni pričakoval. Le zabavalo ga je.

»Ustavil sem se, ker sem slišal neki hrup. Luči ni bilo, toda prihajal je iz kuhinje. In veš kakšen hrup?« Zelel sem si, da bi že prenehal s svojimi retoričnimi vprašanji. »Moja žena se je smejala.«

»Sveta nebesa!« sem rekel. Z enim požirkom sem izpil ostanek vina.

»Bojim se,« je nadaljeval, »da sem storil nekaj, česar ne bi bil smel. Sezul sem čevlje in se po prstih splazil po stopnicah, dokler nisem bil pred kuhinjskim oknom. Zavese so bile spuščene, a ogenj je še gorel. Notranjost je rožnato odsevala. Potem pa sem zaslišal še neki drugi glas.«

Strmel je vame na neki čuden način. Natakari mi je prinesel zrezek.

Zdelo se mi je, da je zdaj pripraven trenutek za vprašanje. »Kaj je bilo?«

»Bil je moški glas.«

»Oh,« sem rekel. »Kakšen glas?«

Nisem končal stavka. »Nadaljuj! Kaj je bilo potem?«

»Na nekem mestu zavese niso bile popolnoma zastnute. Lahko sem videl košček tal pred ognjiščem. Zagledal sem nogo, golo žensko nogo in roko...«

»Kaj si storil?« Vprašal sem, da bi izvedel razplet zgodbe. Preveč se je spuščal v podrobnosti. Zanimal me je le konec.

Nadaljeval je, kot da ga ne bi nič vprašal.

»Prav tedaj pa je kos premoga padel na tla in bliskovito se je zasvetilo. Tako sem lahko zelo jasno videl roko. Bila je tenka in koščena, porasla z dlakami, zelo podobna opičji.« Zadovoljno se je ozrl na svo-

je velike, okrogle in bele roke. »Mislim, da se ji je smilil.«

»Kaj si storil?« sem vprašal.

»Nič. Toda mnogo sem razmišljal.«

»Sprva sem hotel potrkati na okno in napraviti sceno. Ali pa odkleniti glavna vrata in ju ujeti na očitem prestopku.« Nalil si je Burgundca. Kakšna hladna računarska riba si, sem si mislil. Ko si bil mlad in reven, si bil še kar prijeten.

»Če bi napravil hrup, bi se nujno zgodili dve stvari. Najprej bi moral nekaj ukreniti. Udaril bi moškega, pretepel ženo, zahteval ločitev; nekaj bi se gotovo zgodilo, morda celo vse troje. Dejstvo pa je, da je Sarah dobra mati in da jo imajo otroci radi. Ne bi jih mogel ločiti.«

Nisem ga povprašal po ostalih razlogih. Poznal sem jih. Vedno je bil strahopetnež, ko je prišlo do scen in pretefov.

»Da,« sem dejal. »Kaj je bila druga stvar?«

»Nisem — nisem hotel videti, kdo je drugi človek.«

»Zakaj?«

»Ne moti me tako zelo, da mi je nezvesta. Tudi jaz sem ji bil večkrat nezvest. Nisem hotel vedeti, s kom me vara.«

»Zakaj?« sem ponovil. »Se bojiš, da ga poznaš?«

Predno mi je odgovoril, me je nekajkrat oplazil z očmi. Bilo mi je žal, da sem ga vprašal.

»Ne,« je odgovoril. »To je — ne

Izreki

»Zelo lahek uspeh odvzame kmalu dražest ljubezni; zapreke ji večajo ceno.«

(Zakonik ljubezni XII. stol.)

»Čim dalje se kdo upira, tem silnejša je potem želja po ljubezni.«

(Balsac)

»Med lepimi in mladimi ljudmi, ki imajo od športa gibko mišičevje, je sramežljivost nekoristna preživelost.«

(Cl. Anel)

»Ljubim te! Beseda, ki daruje dušo in telo, mogočen krik bitij narave.«

(Barbusse)

»Čeprav bolj ljubim, sem mogoče manj ljubljen.«

(S. Pavel)

vem, kako bi ti razložil.«

Dobro sem vedel, kaj misli. Spomnil sem se, kakšen je bil v šoli.

»Bojiš se, kajne? Glej Henry, to morda ni le majhna riba, ki se smili tvoji ženi? Lahko bi bil nekdo, ki je kljub tvojim uspehom, denarju in moškosti vendarle boljši od tebe? Nisi se mu upal postaviti po robu.«

Porinil je krožnik stran in si, pri-

Eden najbolj znanih Sokratovih učencev je bil Platon, ki pa je razvijal svoje nauke v idealistični smeri: v nasprotju s filozofom Demokritom je bil namreč mnenja, da je osnova svetu misel, ideja, ne pa materija.

Platon je sestavil med drugim tudi načrt »idealne« države ureditve, seveda v skladu z miselnostjo gospodarjev sužnjev. Vendar je nasprotoval mišljenju, da bi mesto in državo vodili najpremožnejši ljudje.

Smeh stoletij

»Kakšna bi se vam zdela zahteva,« je vprašal v razpravi, »da bi za ladijskega krmarja postavili najbogatejšega potnika!«

*

V družbi filozofov je Platon govoril o nečimnosti. Navzoči modrian Diogen je tedaj vstal in začel skakati po preprogah v stanovanju. Dejal je:

»Teptam Platonovo nečimnost!«

»Z Diogenovo ošabnostjo!« ga je takoj zavril Platon.

*

Diogen, eden prvih oznanjevalcev »povratka k naravi«, je bil sploh bojevitlo razpoložen proti idealistu Platonu. Nekoč ga je slišal razlagati, da je človek dvonožno bitje brez perja. Ročno je ujel petelina, ga oskubil in vrgel pred Platona in poslušalce z besedami:

»To je Platonov človek.«

*

Pisatelj Marcel Prevost je predlagal bralcem pariške revije nagradno tekmovanje za najboljšo opredelitev ženske.

Nagrado so podelili za tale matematični prispevek:

»Ženska seštevna skrbi, odštevaj denar, množi neprijetnosti in deli prijatelje.«

žgal cigaro. Dolgo časa je premišljeval.

»Mislim, da je malce neolikano tako govoriti.«

»Drži. In kaj si vendar storil?«

»Nič. Nazadnje sem ugotovil, da sem zadovoljen.«

»Zadovoljen?«

»Da, na nek poseben način. Ti si neporočen in ne moreš me razumeti. Vem, da si plah v ženski družbi. Ne veš, kakšne so.«

»Povej mi, prosim,« sem ga vprašal.

»Strašno so sebične. Moškega si hočejo prilastiti. Ne morejo prenašati njegovih prijateljev in njegovih interesov izven družine. Vse pa je v redu, kar se tiče službe in denarja. Sprejele ga bodo, ne da bi ugovarjale. To jim je čisto običajna stvar. Vse ostalo pa, vse kar ni povezano z družino, bodo napadale, zasmehovale ali pa se pritoževale. Najslabše je, ko se same sebi zazdijo mučenice in te končno tako spreobrnejo, da se čutiš krivega zaradi tiste tako pokvarjene in kisle malenkosti, da izgubiš vsako veselje do nje.«

»Kako?« sem se začudil. Še nikoli poprej ga nisem slišal tako govoriti.

»Kakor da bi opazoval igro kriketa v nedeljo popoldan.« Smejal se je. Kmalu pa se ga je polotila prejšnja potrtost.

»In še nekaj drugega...«

»Še vedno te ne razumem,« sem rekel.

»Zakaj si bil vesel, ko si odkril...«

»Ko sem tako stal v dežju in gledal skozi luknjo v zavesi, sem se nenadoma čutil svobodnega. Zdaj lahko delam kar hočem. Teoretično sem

vedno lahko, a od zdaj naprej ne bom imel niti slabe vesti. Samo telegram pošljem: SEL V WHITE HART LANE ali k Albertu Hallu. DO NEDELJE ME NE BO.« Še vedno se je smejal.

»Nikar ne misli,« sem mu svetoval, »da lahko tako hitro napraviš zaključke. Slišal si le smeh in moški glas, videl si samo nogo in roko. Morda pa se je tvoja žena samo pogovarjala.«

»Ne,« je v hipu odvrnil. »Mnogo lahko veš, če opazuješ nogo in roko na tej nogi polne pol ure.«

»Torej si se splazil nazaj.«

»Točno, prav to sem storil. Vrnil sem se do avtomobila in se odpeljal v London. Včeraj pa sem ji poslal telegram.«

»Kaj si ji sporočil?«

»Samo to, da me naslednji teden ne bo domov. Prav nič drugega.«

»Spet se je zarežal.« Ali misliš, da je tako dobro?«

Malo sem ga pogledal, predno sem odgovoril. Pogledal sem tudi na uro. Bilo je nekaj čez devet. »Da,« sem nazadnje dejal, »čisto pravilno.«

»Res? Presenečaš me. Pričakoval sem, da mi boš govoril o morali in ljubezni. Vedno si bil malce dlakoopen. Gotovo zato, ker se plašiš žensk.«

»Da, a v tem primeru ti ni ostalo drugega.« Spet sem pogledal na uro.

»Skoraj bi pozabil,« sem rekel, »da moram ujeti vlak iz Paddingtona.«

Nagubal je čelo. »Zakaj mi nisi prej povedal? Kdaj imaš vlak?« je dodal.

»Ob devetih in pedeset minut,« sem avtomatično, morda nekoliko raztreseno, odgovoril.

»Ob devetih petdeset? Pa saj to je moj vlak, moj močni vlak za Cornwall. Kam pa greš?« Bil je užaljen, kot da bi bil vlak njegova last in nezaupljiv, kakor da bi zašel na njegovo področje.

»Obiskal bom prijatelja.« Zelo nerad lažem, celo Henryju Coleporterju.

»Oh,« je rekel. »Razumem.« Poklical je natakarkja in plačal račun.

Pol ure pozneje je vlak odpeljal s postaje. Olajšano sem vzdihnil. Malo sem zavihal rokav plašča, da bi si ogledal roko. Res je, da je tanka in koščena, na spodnjem koncu malo poraščena z dlakami. Nikakor pa ni podobna opičji. Na vsak način je pretiraval. Vprašal bom Sarah. Povedala mi bo. Ona vedno reče, kar misli. Vedno, vsa ta leta, kar jo poznam.

Draga Sarah. Presenečena bo, da sem se tako kmalu vrnil. Ugibala bo, kje neki sem zvedel, da bo sama. Seveda ji ne bom povedal, kaj mi je pripovedoval Henry. To bi res ne bilo lepo. So nekatere stvari, ki jih enostavno ne moremo narediti nekdanjemu sošolcu.

RADU STENESCU:

SKOPUH

...Pridi, draga, pridi no! Kaj buljiš v to izložbo?

Slaščice? Mar nisi nikoli videla slaščic? Pridi, žena,

da ti pokažem prave slaščice v slaščičarni Scala!

Ne boš se mogla ločiti od izložbe... Dovolite, da si prižgem cigareto! ... Sadni sok? Kakšen sok? Žejna si? Nikar, draga moja, mar ne vidiš, da se že oblačim?

Vsak hip se bo vtilo in hipoma te bo minila žeja. Vidiš, že kaplja... Kaj ti je, žena? Kam hitiš? To je vendar restavracija! Saj bo dež kmalu minil. Stopi semkaj pod streho, stoj čisto ravno. Tako ti bodo kaplje padale na glavo in se z glave odbijale na vse strani obleka pa bo ostala lepo suha... Dovolite da si prižgem cigareto! ... No, vidiš, nehala je deževati! Pojdiva dalje, saj sva šla na sprehod, da se malo razvedriva, kajne? Seveda peš. Saj ni več daleč. Do slavoloka zmage je samo nekaj korakov... Glej, kako se je pocenil kakao! Dobro, da ga nisva prej kupila. Sicer pa ga tudi zdaj ne bova kupovala, ker bodo cene že padle. Glej no ta krila v izložbi! Zdaj nosijo kratka. Že pred osmimi leti sem ti, žena, pripovedoval, da se moda vsak čas spreminja in naj si ne šivaš dolgih kril. Tedaj me nisi poslušala in to se ti je maščevalo... Pa nič ne de,

čez dve leti ali tri bodo dolga krila zopet moderna in boš lahko zopet nosila ta... Prva modna dama boš... Kaj, moti te sonce? Vedi, da so temna očala smrt za oči. Prisloni si dlan nad oči ali pa jih kratko malo zapri in me primi pod roko. Pazi vendar, kod hodiš! Še kazen bova morala plačati, ker se zaletavaš z glavo ob drogove! Lačna si? Jaz bi tudi nekaj pojedel. Zakaj nisi vtiaknila v svojo torbico kakšen pečen krompir ali kaj takega. Pusli, prosim, žemlje! Te so za otroke, ki jih jedo v šoli med glavnim odmorom. Ti pa si, hvala bogu, šolo že davno končala... Dovolite, da si prižgem cigareto! ... Pridi, pojdiva gledat film v letni kinol Vidiš, tu je v plotu premaknjena deska. Praviš, da skozi špranjo slabo vidiš? Zapri levo oko in glej samo z desnimi! Kakor da bi streljal s puško! Nisem kriv, če nisi nikoli služila v vojski... Dovolite, da si prižgem cigareto! ... Nesramneži! Še vžigalice mi noče dati! Pravi, naj si jih sam kupim. V naših trafikah se ne splača kupovati niti vžigalic, ker dobiš na pol prazno škatlico. Da o kvaliteti cigaret sploh ne govorim! Birokratil! Izmislili so si ta filler samo zato, da ne bi mogli cigarete do konca pokaditi!

Slovenci od Zile, iz Roža in z Gur ter iz prostrane Podjune!

Pojutrišnjem, v nedeljo popoldne ob pol tretji uri se bomo na Breznikovem camping- prostoru ob idiličnem Zablatniškem jezeru zbrali na

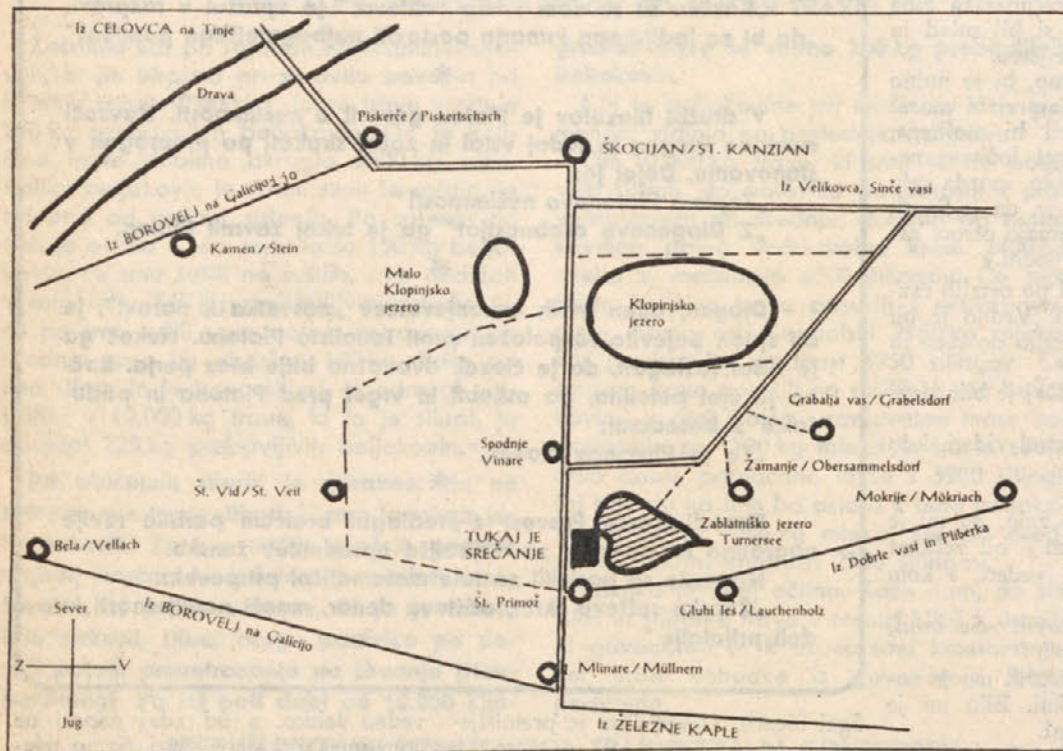
bratskem srečanju Slovencev iz Italije in Avstrije

in s tem poiridili povezanost primorskih in koroških Slovencev.

Primorski pevski zbori bodo skupno z našimi zbori — nastopilo bo okoli 450 pevk in pevcev — manifestirali kulturno enotnost vseh Slovencev.

Vsaka vas in vsaka družina naj bo zastopana na tej prireditvi!

Kdor ima avtomobil, naj ga ta dan napolni in pride k Zablatniškemu jezeru, da bomo zbrani Slovenci od Jadrana do Svinje planine ter krajev Drabosnjaka in Matije Majarja-Ziljskega, od Slovenske Benečije do sive Pece in Komeljskih gozdov.

Gornja skica kaže kraj našega srečanja in pot, kako lahko z vseh strani pridemo do Zablatniškega jezera:

- od Zile, iz gornjega Roža in z Gur bomo vozili čez Celovec, Tince in Škocijan;
 - iz spodnjega Roža čez Galicijo in od tam čez Belo in Mlinare, ali pa čez Kamen in Škocijan;
 - iz Podjune in iz okolice Velikovca je najboljša zveza čez Sinč vas in ob vzhodni obali Klopinskega jezera ali čez Dobro vas in Mokrije,
 - iz Železne Kaple in njene okolice pa čez Žitaro vas in Mlinare.
- Parkirnih prostorov na kraju srečanja ne manjka in bo vsak našel prostor za svoje vozilo.

Srečanje bo ob vsakem vremenu!

RADIO PROGRAM

RADIO CELOVEC

I. PROGRAM

Poročila: 5.45, 6.45, 7.45, 12.30, 16.45, 20.00, 22.00
Dnevne oddaje (razen nedelje): 5.55 Kmečka oddaja — 6.00 Pestro mešano — 7.55 Gospodarske vesti — 9.00 Pozdrav nate — 10.03 Za gospodinjstvo — 11.10 Ljudske viže — 11.45 Oddaja za podeželje — 12.00 Opoldanski zvonovi — 12.40 Deželna poročila — 13.05 Opoldanski koncert — 14.00 Objave — 14.55 Posebej za vas — 16.00 Glasba zate — 16.55 Kulturna poročila — 17.00 Popoldanski koncert — 18.45 Pastro mešano — 18.55 Lokalni šport — 19.30 Odmev časa — 20.10 Deželna poročila.

Sobota, 14. 5.: 8.05 Domači vrt — 8.45 Domača književnost — 14.15 Pozdrav nate — 15.30 Aelia, žena Norika — 15.50 Pevski zbor iz Spittala ob Dravi — 16.00 Aktualna reportaža — 16.30 Koroški knjižni kotiček — 17.00 Kako naglo mine čas — 18.00 Kulturni razgledi — 19.10 Odmev časa — 20.15 Odidi, če moreš, pripovedka — 20.45 Koncert dunajskih filharmonikov — 22.20 Plesna glasba po naročilu.

Nedelja, 15. 5.: 8.05 Kmetijska oddaja — 9.05 Bavarski simfonični orkester — 11.00 Koncert v zelenem — 12.40 Ogledalo Mešnega gledališča — 13.45 Iz domačih krajev — 14.30 Pozdrav nate — 16.30 Krizem pa svetu, križem skozi čas — 18.05 Samo veselje z glasbo — 19.00 Nedeljski šport — 20.10 Cyprienne, veseljoigra — 21.15 Kongres je res plesal.

Ponedeljek, 16. 5.: 8.00 Mali jutranji koncert — 8.45 Ljudska glasba lujih dežel — 15.15 Komorni koncert — 15.45 Koroški knjižni kotiček — 18.15 Tisk in gospodarstvo — 18.25 Za vas, za vse — 18.35 Mladina in gledališče — 20.15 O Schubertovih delih — 20.30 Evropska reportaža — 21.15 Iz koroškega glasbenega življenja.

Torek, 17. 5.: 8.00 Zveneci jutranji pozdrav — 12.15 Prihod zveznega predsednika v London — 15.30 Veseli ljudje iz hribov in dolin — 15.45 Celrt ure kulturnega urada — 18.00 Koroška avla — in motorevija — 18.15 Iz prve roke — 18.35 Aktualna literarna oddaja — 19.00 XY va vse — 20.15 Lahko bol, slušna igra — 21.30 Glasba za zabavo.

Sreda, 18. 5.: 8.00 Zveneci jutranji pozdrav — 15.30 Zbor radija Celovec — 15.45 Vprašanje okusa — 17.00 Zlato rokodelstvo — 18.00 Aktualna reportaža — 18.15 Pomoč potrebuje vsak — 18.30 Znanstveni pogovori — 19.00 XY va vse — 20.15 Janfar v pesku, slušna igra — 20.55 Orkestralni koncerti.

Cetrtek, 19. 5.: 8.05 Srečna, sedaj polujem — 9.05 Poljska znamenja po alpskih pokrajinah — 11.00 Maj v pelju in zvokih — 13.45 Iz domačih krajev — 14.30 Pozdrav nate — 16.30 Otroška ura — 18.05 Švicarska riviera — 19.00 Šport — 19.30 Kriš Caravella „Steiermark“ — 20.10 Koroški hišni koledar — 21.00 V alpskem svetu.

Petek, 20. 5.: 8.10 Zveneci jutranji pozdrav — 15.15 Komorna glasba — 18.00 Koroške pihalne godbe — 18.35 Kaj pravi industrija — 19.00 Sempert Rallye 1966 — 20.15 Seina — Donava — 20.45 Program dunajskih slavnostnih tednov — 21.00 Glasbene šarade.

II. PROGRAM

Poročila: 6.00, 7.00, 8.00, 10.55, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 23.00.

Dnevne oddaje (razen nedelje): 5.30 Dobro jutro — 6.15 Z glasbo v dan — 6.40 Jutranja opazovanja — 6.50 Pastro mešano — 7.20 Jutranja gimnastika — 11.00 Veseli ob enajstih — 11.45 Za avtomobiliste — 14.50 Objave iz Avstrije — 16.30 Koncertna ura — 17.10 Kulturne vesti — 17.15 Reporterji med poljo — 18.00 Glasbena oddaja s plošč — 19.20 Kaj slišimo danes zvečer — 21.55 Športni komentar — 22.10 Pregled po svetu.

Sobota, 14. 5.: 8.20 Glasba na tekočem traku — 9.30 Badite čisto liho — 13.20 Odmev iz Avstrije — 14.00 Pihalna glasba — 14.40 Tehnični razgledi — 16.00 Za delovno ženo — 17.35 Edd Slavnjak poje šansone — 17.50 Šport in glasba — 19.30 Velika šansa — 20.15 Avstrijska hitparada — 21.30 In svet gladije.

Nedelja, 15. 5.: 8.15 Kaj je novega — 10.00 Tedenska ogledalo domačega tiska — 11.15 Velika simfonija — 13.10 Za avtomobiliste — 15.00 Ljudstvo in domovina — 16.00 Ti si moj svet — 18.00 Mednarodna radijska univerza — 19.30 Melodija za nedeljski večer — 20.00 K 15. maju — 20.15 Veliki mirazov — 21.00 Beethovenov koncert.

Ponedeljek, 16. 5.: 8.10 Glasba na tekočem traku — 9.35 Stvaritve velikih mojstrov — 13.30 Za prijatelja opere — 14.20 Sodobni avstrijski komponisti — 15.35 Variacije na temo demokracija — 16.00 Otroška ura — 17.25 Brali smo za vas — 17.40 Ženska oddaja — 18.00 Dve sto let dunajski Prater — 19.30 Ob 350-letnici rojstva Johanna Jakoba Frobergerja — 20.30 Luna.

Torek, 17. 5.: 8.20 Prosimo, prav prijazno — 9.35 Stvaritve velikih mojstrov — 13.30 Pomembni orkestri — 14.35 Dnevnik in moderni avtor — 15.35 Vedro in veselo — 16.00 Književniki v eksilu — 17.25 Znanje za vse — 19.30 Politi z nami — 20.30 Robert Stolz dirigira — 21.30 O tem lahko govorimo.

Sreda, 18. 5.: 8.10 Glasba na tekočem traku — 9.35 Stvaritve velikih mojstrov — 13.20 Teden pri Združenih narodih — 13.30 Za prijatelja opere — 15.45 Otroška ura — 16.00 Hvaljena dežela — 17.25 Iz raziskovalnega dela naših visokih šol — 17.40 Domači zdravnik — 19.30 Halo, teenagerji — 20.15 Vseh devet — 21.40 Popravi, kar so drugi zagrešili.

Cetrtek, 19. 5.: 8.05 Glasbeni sprehod po Dunaju — 9.00 Oporni koncert — 11.00 Slovanska simfonija — 13.10 Za avtomobiliste — 14.30 Pamladni praznik — 15.45 Majsko polje, majsko zvenenje — 17.35 Malta, otok vitezov — 18.05 Will Meisel, 40 let komponist — 19.20 Nevarna igra, komedija — 20.45 Starodunajski panoptikum — 22.10 Svetovni šport.

Petek, 20. 5.: 8.10 Glasba na tekočem traku — 9.35 Stvaritve velikih mojstrov — 13.30 Za prijatelja opere — 14.10 Sodobni avstrijski komponisti — 14.35 Ljudska glasba — 15.35 Glasba Nica Dostala — 16.00 Otroška ura — 17.25 Znanje za vse — 19.30 Gigi — 21.00 Mi in gore.

Slovenske oddaje

Sobota, 14. 5.: 9.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca — 18.25 Šmarnična pobožnost.

Nedelja, 15. 5.: 7.30 Duhovni nagovor — 5 pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo.

Ponedeljek, 16. 5.: 14.15 Poročila, objave, pregled sporeda — Boštjan Kneipp — Veseli zvoki — 18.00 Za našo vas.

Torek, 17. 5.: 14.15 Poročila objave — Sportni mozaik — Beremo za vas.

Sreda, 18. 5.: 14.15 Poročila, objave — Kar želite, zaigramo.

Cetrtek, 19. 5.: 7.30 Poročila, objave — Velika nač v besedi in pesmi.

Petek, 20. 5.: 14.15 Poročila, objave — Od petka do petka — Iz ljudstva za ljudstvo — Beremo za vas.

RADIO LJUBLJANA

oddaja na srednjem valu 327,1 — 257 — 202,4 — 202 m. UKV frekvenca 88,5 — 92,9 — 94,1 — 90,5 — 97,9 MHz
Poročila: 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.30, 22.00, 23.00.

Dnevne oddaje (razen v nedeljah): 4.30 Dobro jutro — 11.00 Turistični napotki — 12.30 Kmetijska oddaja — 13.15 Obvestila in zabavna glasba — 13.30 Priporočajo vam — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Popoldanski koncert — 19.05 Glasbene razglednice — 22.10 Plesna glasba.

Sobota, 14. 5.: 8.05 Glasbena matineja — 9.25 Mladi glasbeniki glasbenih šol — 10.15 Koncert opernih melodij — 12.05 Divertimento Primoža Ramovša — 12.40 Ansambel Franka Jankoviča in kvintet bratov Avsenik — 14.05 Prizori iz opere „Gorenjski slavček“ — 14.35 Voščila — 15.30 Pesmi in plesi Jugoslavije — 18.20 Iz naših relajnih postaj — 18.45 S knjižnega trga — 20.00 Sobotni večer lažje orkestralne glasbe — 20.30 Spoznavajmo svet in domovino — 22.10 Oddaja za naše izseljence.

Nedelja, 15. 5.: 8.05 Pasjelubja po svoje, mladinska radijska igra — 9.00 Voščila — 10.00 Se pomnite, tovariši — 11.45 Nedeljska reportaža — 12.05 Voščila — 13.30 Za naša vas — 14.00 Slavni pevci, znamenite arije — 15.30 Humoresna tedna — 16.00 Nedeljsko športno popoldne — 20.00 Naš nedeljski sestanek — 21.00 Glasba pripoveduje — 22.10 Nočni zabavni zvoki.

Ponedeljek, 16. 5.: 8.05 Chopinove in Lisztove skladbe — 8.55 Za mlade radovedneže — 10.35 Naš podlistek — 12.05 Srečanje z Ivanom Petričem — 12.40 Slovenske narodne — 14.05 Pri skladatelju Samu Vramšaku — 14.35 Voščila 15.30 Iz zborovskih del Marjana Kozine — 17.05 Glasbena križanka — 18.20 Signali — 18.45 Narava in človek — 20.00 Simfonični koncert orkestra zagrebške filharmonije.

Torek, 17. 5.: 8.05 Glasbena matineja — 9.25 Sprehod z velikimi zabavnimi orkestri — 10.05 Slavni virtuoz — 12.40 Ansambel Rudija Bardončerja in Milana Vilka — 14.35 Pet minut za novo pesmico — 15.30 V torki nasvidenje — 17.05 Koncert po željah poslušalcev — 18.20 Plesni orkestri v besedi in glasbi — 18.45 Na mednarodnih križpotih — 20.20 Stranižky in narodni junak — 21.35 Iz fonoteke Koper.

Sreda, 18. 5.: 8.05 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.30 Godala v ritmu — 10.45 Človek in zdravje — 12.05 Iz opere „Cavalleria rusticana“ — 12.40 Slovenske narodne — 14.35 Voščila — 15.30 Španska pihalna glasba — 17.05 Dirigent Václav Talich — 18.15 Iz studija 14 — 18.40 Naš razgovor — 20.00 V 100 minutah tri opere — 21.40 Arničeve skladbe.

Cetrtek, 19. 5.: 8.05 Glasbena matineja — 9.25 Palčkove majske dogodivščine — 10.15 Poja solisti zagrebške opere — 12.05 Spevi in spevaigre — 12.40 Čez hrib in dol — 14.05 Domača koncertna literatura — 14.35 Enajsta sala — 15.30 Tuje pihalne godbe — 17.05 Turistična oddaja — 18.20 Odskočna deska — 18.45 Jezikovni pogovori — 20.00 Cetrkov večer — 21.00 Noč z Hamletom.

Petek, 20. 5.: 8.05 Opera matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.35 Pet minut za novo pesmico — 10.15 Iz hrvaške in srbske solistične glasbe — 10.35 Novost na knjižni polici — 12.05 Iz Wagnerjevih oper — 12.40 Iz narodne zakladnice — 14.35 Avstrijske narodne pesmi — 15.30 Od vasi do vasi — 17.05 Petkov simfonični koncert — 18.20 Zabavni orkester RTV Ljubljana — 18.45 Kulturna diagonala — 20.20 Tedenski zunanjepolitični pregled — 20.30 Češka skladateljska emigracija v Italiji — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

RADIO TRST

Sobota, 14. 5.: 12.00 Kulturni odmevi — 15.00 Glasbena oddaja za mladino — 16.00 Valan — 17.30 Lepo pisanje,

Ta teden vam priporočamo:

Iz slovenske književnosti

- France Bevk: **ROŽ, PODJUNA, ZILA**, potopis po Koroškem, 90 str., ilustr., kart. 30 šil.
- Ivan Cankar: **ČRTICE**, zbirka krajših spisov priljubljenega slovenskega pisatelja, 160 str., ilustr., br. 13 šil.
- Fran Detela: **RODOLJUBJE NA DEŽELI** in druge povesti, Zbrano delo, 540 str., pl. 62 šil.
- Jože Dular: **KRKA UMIRA**, roman iz podeželskega življenja, 452 str., pl. 51 šil.
- Fran S. Finžgar: **POD SYOBODNIM SONCEM**, zgodovinski roman, dve knjigi skupaj 480 str., br. 30 šil.
- Ferdo Godina: **BELE TULPIKE**, roman iz življenja prekmurskih ljudi, 280 str., ilustr., pl. 52 šil.
- Karel Grabeljšek: **POMLAD BREZ LASTOVK**, povest iz vojnih let, 152 str., br. 5 šil.
- Oskar Hudales: **KRIŽAR LENART**, zgodovinski roman iz časov križarskih pohodov, 568 str., ppl. 73 šil.
- Anton Ingolič: **TAM GORI ZA HRAMOM**, zbirka novel in črtic, 248 str., pl. 48 šil.
- Malevž Hec: **NAŠI OBRAZI**, zbirka partizanskih povesti, 174 str., br. 20 šil.
- Juš Kozak: **PAVLIHOVA KRONIKA**, spomini pisatelja na študentska leta in na prvo svetovno vojno, 252 str., pl. 40 šil.
- Alojzij Remec: **VELIKI PUNT**, kmečka zgodba iz 18. stoletja, 160 str., br. 6 šil.
- Miško Kranjec: **MAJHNE SO TE STVARI**, zbirka novel iz življenja na vasi, 484 str., ppl. 30 šil.
- Mimi Malenšek: **INKVIZITOR**, zgodovinski roman iz reformacijske dobe, 688 str., polusnje 123 šil.
- Ivan Potrč: **NA KMETIH**, roman iz podeželskega življenja, 208 str., kart. 32 šil.
- Prežihov Voranc: **SAMORASTNIKI** ter novele in črtice, Zbrano delo, 536 str., pl. 70 šil.
- Ivan Pregelj: **OTROCI SONCA** in druge povesti, Izbrana dela, 400 str., pl. 57 šil.
- Alojz Rebula: **KLIC V SREDOZEMLJE**, roman iz življenja primorskega ljudstva, 160 str., br. 8 šil.
- Ivan Ribič: **GOZDOVI SO MI POVEDALI**, zbirka povesti iz partizanskih let, 208 str., pl. 20 šil.
- Tone Seliškar: **BRATOVSČINA SINJEGA GALEBA**, pustolovska povest za mladino, 96 str., ilustr., kart. 25 šil.
- Ilka Vaštelova: **ROMAN O PREŠERNU**, življenjska zgodba največjega slovenskega pesnika, 464 str., pl. 82 šil.
- Drago Vresnik: **DAN V OKTOBRU**, roman iz druge svetovne vojne, 180 str., pl. 20 šil.

Posamezne knjige lahko naročite tudi po pošti. Plačilo možno v obrokih.

Knjigarna „Naša knjiga“, Wulfengasse

POHIŠTVO

za dom in za goste

Podjunska trgovska družba
bratje Rutar & Co.

Dobrla vas - Eberndorf
A 9141 tel. [0-42-36] 281

Oglejte si našo razstavo tudi v prostorih hotela Rutar v Dobrli vasi.

vedenja, vzori in zgledi mladega rodu — 18.30 Panorama jazza — 19.15 Družinski obzornik — 20.35 Teden v Italiji — 20.45 Slovenski akt.

Nedelja, 15. 5.: 8.30 Kmetijska oddaja — 11.15 Oddaja za najmlajše — 13.00 Odmevi tedna po naši deželi — 15.30 Ruy Blas, drama — 20.30 Iz slovenske folklorne.

Ponedeljek, 16. 5.: 12.15 Liki naše preteklosti — 18.00 Ne vse, toda o vsem — 18.30 Simfonične skladbe — 19.15 Poglavlja iz zgodovine slovenske književnosti — 21.00 La Wally, opera.

Torek, 17. 5.: 12.00 Iz slovenske folklorne — 17.20 Ilaljanščina po radiu — 18.30 Koncertisti naše dežele — 19.00 Plošče za vas — 21.00 Pregled slovenske dramatike.

Sreda, 18. 5.: 12.15 Pomenek s poslušalkami — 18.00 Ne vse, toda o vsem — 19.15 Higiena in zdravje — 20.35 Brezbarvni nič, novela — 21.00 Simfonični koncert.

Cetrtek, 19. 5.: 8.30 Praznična matineja — 11.15 Porgy and Bess, suita — 11.40 Zbor „Kras“ iz Dala-Poljan — 12.00 Za smeh in dobro voljo — 15.00 Nalopir, operela — 18.15 Velikonočni kruh, novela — 19.00 Pisani balončki — 21.00 Zupan, drama.

Petek, 20. 5.: 12.15 Pomenek s poslušalkami — 18.00 Ne vse, toda o vsem — 18.30 Opera v očeh libretistov — 19.00 Zbori Furlanije-Juljske krajine — 19.15 Slovenski znanstveni delavci s tržaške univerze — 20.35 Gospodstvo in delo — 21.00 Koncert operne glasbe.

TELEVIZIJA

Sobota, 14. 5.: 17.04 Novo za ženo — 17.25 Veselje z glasbo — 17.55 Ta naš svet — 18.40 Kaj vidimo novega — 19.30 Cas v sliki — 20.15 Rdeči prt — 22.15 Sedem dni časovnih dogajanj — 22.45 Peko Oklahome, film.

Nedelja, 15. 5.: 17.30 Svet mladine — 17.55 Kaj lahko postanem — 19.00 Oddaja televizijskega direktorja — 19.30 Aktualni šport — 20.20 Samba, igra — 22.25 Kristjan in svet.

Ponedeljek, 16. 5.: 18.35 Tečaj francoščine — 19.00 Pustolovščina pod vodo — 19.30 Cas v sliki — 20.15 Iz cirkuškega življenja — 21.00 Franz Grillparzer.

Torek, 17. 5.: 18.35 Tečaj angleščine — 19.30 Cas v sliki — 20.15 Denar na pozna meja — 21.45 Horizonti.

Sreda, 18. 5.: 11.03 Denar na pozna meja — 12.03 Horizonti — 17.03 Mali vedež o risanju — 17.30 Lassie — 17.55 Poslednji raj — 18.35 Tečaj francoščine — 19.00 Podobe iz Avstrije — 19.30 Cas v sliki — 20.15 V Indiji Koromandiji — 22.15 Največje boksarske tekme stolatja.

Cetrtek, 19. 5.: 17.03 Polček Nosek — 19.00 Srečanje z živalmi — 19.30 Cas v sliki — 20.00 Ljudsko gledališče.

Petek, 20. 5.: 11.03 Sen poletne noči — 18.35 Z nasvetom in dejanjem — 19.00 Televizijska kuhinja — 19.30 Cas v sliki — 20.15 Njegova največja prevara, komedija — 21.45 Iz prve roke.

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič, odgovorni urednik: Blaž Singer; uredništvo in uprava: 9021 Klagensfurt - Celovec, Gasometergasse 10, telefon 56-24. — Tiska Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje. — Dopisi naj se pošiljajo na naslov: 9021 Klagensfurt - Celovec, Postfach 124.